Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0111

Wstępne sprawozdanie w sprawie wniosku dotyczącego wieloletnich ram finansowych na lata 2028–2034

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 kwietnia 2026 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2028–2034 (COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 8, 285, 287, 311, 312, 323 i 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

– uwzględniając komunikat Komisji z 16 lipca 2025 r. pt. „Dynamiczny budżet UE na miarę priorytetów przyszłości – Wieloletnie ramy finansowe 2028–2034” (COM(2025)0570),

– uwzględniając wniosek Komisji z dnia 16 lipca 2025 r. dotyczący rozporządzenia Rady określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2028–2034 (COM(2025)0571),

– uwzględniając wniosek Komisji z dnia 16 lipca 2025 r. dotyczący decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej oraz uchylającej decyzję (UE, Euratom) 2020/2053 (COM(2025)0574),

– uwzględniając wniosek Komisji z dnia 16 lipca 2025 r. dotyczący Porozumienia międzyinstytucjonalnego między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami (COM(2025)0572),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 maja 2025 r. w sprawie zmienionego budżetu długoterminowego dla Unii w zmieniającym się świecie[1],

[1] Dz.U. C, C/2026/575, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/575/oj.

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 września 2025 r. w sprawie znaczenia inwestycji w ramach polityki spójności w rozwiązaniu obecnego kryzysu mieszkaniowego[2],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2026 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za 2025 r.[3],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii[4],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii (rozporządzenie dotyczące warunkowości w zakresie praworządności)[5],

– uwzględniając sprawozdanie Enrica Letty z 10 kwietnia 2024 r. pt. „Much more than a market” [Znacznie więcej niż rynek] (raport Letty),

– uwzględniając sprawozdanie Maria Draghiego z 9 września 2024 r. na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności (sprawozdanie Draghiego),

– uwzględniając sprawozdanie Sauliego Niinistö z 30 października 2024 r. pt. „Razem bezpieczniej: wzmocnienie gotowości cywilnej i wojskowej oraz przygotowania w Europie” (sprawozdanie Niinistö),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 lutego 2026 r. w sprawie wschodnich regionów UE graniczących z Rosją, Białorusią i Ukrainą – Silne regiony na rzecz bezpiecznej Europy (COM(2026)0082),

– uwzględniając swoje rezolucje w sprawie regionów najbardziej oddalonych oraz krajów i terytoriów zamorskich, obowiązujące strategie polityczne w tym zakresie oraz publikacje Komisji dotyczące specjalnego wsparcia dla tych regionów, w tym w dziedzinie rolnictwa,

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. pt. „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640),

---

2 Dz.U. C, C/2026/1474, 9.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1474/oj.
3 Teksty przyjęte, P10_TA(2026)0013.
4 Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
5 Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 1.

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 12 listopada 2025 r. pt. „Kompas kultury dla Europy” (COM(2025)0785),

- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 22 stycznia 2026 r. w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2028-2034,

- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 22 stycznia 2026 r. w sprawie wniosku dotyczącego zasobów własnych na rok 2025,

– uwzględniając rezolucję Europejskiego Komitetu Regionów z dnia 15 października 2025 r. w sprawie wniosku dotyczącego wieloletnich ram finansowych na lata 2028–2034,

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów z dnia 4 marca 2026 r. w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF) po 2027 r., w tym pakietu dotyczącego zasobów własnych,

– uwzględniając wszystkie istotne sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące wieloletnich ram finansowych,

– uwzględniając porozumienie przyjęte na 15. Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej (COP 15) w Montrealu 19 grudnia 2022 r. (globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu),

– uwzględniając porozumienie przyjęte na 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP 21) w Paryżu 12 grudnia 2015 r. (porozumienie paryskie),

– uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych,

– uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,

– uwzględniając spotkania przewodniczących na podstawie art. 324 TFUE,

– uwzględniając pismo przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen do prezydenta Cypru Nikosa Christodoulidesa, sprawującego rotacyjną prezydencję w Radzie, oraz do przewodniczącej Parlamentu Europejskiego Roberty Metsoli z 6 stycznia 2026 r. w sprawie wspólnej polityki rolnej w wieloletnich ramach finansowych na lata 2028–2034,

– uwzględniając art. 107 ust. 5 Regulaminu,

– uwzględniając wstępne sprawozdanie Komisji Budżetowej (A10-0105/2026),

A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 311 TFUE Unia musi pozyskać środki niezbędne do osiągnięcia swoich celów i prowadzenia swojej polityki;

B. mając na uwadze, że obecne WRF szybko okazały się nieadekwatne z punktu widzenia reagowania na szereg kryzysów, inflację i nowe wyzwania polityczne, których nie przewidziano i których nie można było przewidzieć w momencie przyjmowania tych ram; mając na uwadze, że aby zabezpieczyć konieczne finansowanie, WRF wykorzystano do granic możliwości, w tym przez bezprecedensowe sięgnięcie po przepisy dotyczące zasady elastyczności i instrumenty szczególne po wyczerpaniu dostępnych marginesów, a także przez wprowadzenie kilku zmian do WRF; mając na uwadze, że narzędzia te nie miały zastępować należytego długoterminowego planowania budżetowego; mając na uwadze, że wielokrotnie doprowadziło to do wykorzystywania programów takich jak polityka spójności do reagowania na sytuacje nadzwyczajne, co utrudnia osiągnięcie ich pierwotnych celów długoterminowych;

C. mając na uwadze, że śródokresowy przegląd WRF uzgodniony w 2024 r. okazał się konieczny, aby sprostać nowym priorytetom i wyzwaniom, a także mając na uwadze, że brak zasobów dalej osłabia obecne WRF;

D. mając na uwadze, że ustanowienie nowych wieloletnich ram finansowych będzie stanowiło krytyczny moment dla Unii, ponieważ umożliwi przyjęcie wspólnej wizji i podjęcie decyzji o przyszłych priorytetach politycznych, a także o zdolności Unii do ich realizacji; mając na uwadze, że należy zrównoważyć finansowanie nowych priorytetów i dotychczasowych priorytetów, aby chronić wspólne strategie polityczne Unii leżące u podstaw jej projektu politycznego; mając na uwadze, że następne WRF powinny przebiegać zgodnie z zasadą pomocniczości;

E. mając na uwadze, że sytuacja na świecie charakteryzuje się napięciami geopolitycznymi, zmiennością gospodarczą, zagrożeniami dla bezpieczeństwa energetycznego, klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem i zmieniającymi się zagrożeniami dla bezpieczeństwa, w tym powrotem działań wojennych o dużej intensywności w sąsiedztwie UE, co wyraźnie wskazuje na potrzebę zapewnienia, by budżet UE mógł dostosować się zarówno do wstrząsów wewnętrznych, jak i zewnętrznych, w szczególności poprzez inwestycje w przemysł, dwojaką transformację, łączność i infrastrukturę, a także gotowość cywilną i ochronę ludności oraz inwestycje w politykę społeczną;

F. mając na uwadze, że następne WRF muszą gwarantować, że budżet UE pozostanie narzędziem inwestycyjnym i będzie nadal odgrywał kluczową rolę w zaspokajaniu potrzeb ludności oraz we wspieraniu europejskich przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP);

G. mając na uwadze, że wieloletnie strategie polityczne UE objęte wnioskiem dotyczącym planów partnerstwa krajowego i regionalnego są podstawowymi strategiami politycznymi projektu europejskiego i przyczyniają się do odporności, spójności, konwergencji i autonomii Unii Europejskiej, a jednocześnie mają kluczowe znaczenie dla jej bezpieczeństwa i suwerenności w obecnym kontekście międzynarodowym, a także dla jej stabilności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz celów zrównoważonego rozwoju;

H. mając na uwadze, że Unia stoi w obliczu rosnącej luki w konkurencyjności w zmieniającej się rzeczywistości geopolitycznej i gospodarczej, co osłabia jej długoterminową wydajność, autonomię strategiczną, odporność i zdolność do działania; mając na uwadze, że Unia musi znacznie zwiększyć swą zdolność inwestycyjną, aby konkurować na arenie światowej;

I. mając na uwadze, że w następnych WRF należy odpowiednio wesprzeć nowe realia technologiczne;

J. mając na uwadze, że – w świetle drastycznych cięć w budżecie USAID – budżet UE musi pozwolić jej sprostać roli głównego światowego dostawcy pomocy rozwojowej i finansowania działań związanych z klimatem, zgodnie z globalnymi zobowiązaniami i umowami Unii;

K. mając na uwadze, że Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości; mając na uwadze, że naruszanie tych wartości osłabia spójność Unii i prawa wszystkich obywateli UE oraz zmniejsza wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi;

L. mając na uwadze, że art. 8 TFUE ustanawia zasadę uwzględniania aspektu płci;

M. mając na uwadze, że Komisja szacuje dodatkowe potrzeby inwestycyjne potrzebne do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. na 1,5 % PKB rocznie w porównaniu z dekadą 2011–2020, oraz że budżet Unii nie wystarczy na pokrycie tych kosztów; mając na uwadze, że zmiana klimatu, utrata różnorodności biologicznej i kryzys związany z zanieczyszczeniem powodują poważne koszty zdrowotne i gospodarcze; mając na uwadze, że UE musi inwestować w programy mające cele klimatyczne i środowiskowe;

N. mając na uwadze, że zgodnie z art. 191 TFUE polityka UE w dziedzinie środowiska musi opierać się na zasadzie ostrożności;

O. mając na uwadze, że zgodnie z art. 349 TFUE Unia musi wspierać regiony najbardziej oddalone; mając na uwadze, że Program szczególnych opcji na rzecz regionów oddalonych i wyspiarskich (POSEI) okazał się ważnym instrumentem w tym względzie;

P. mając na uwadze, że państwa członkowskie mają suwerenne prawo do decydowania o swoim koszyku energetycznym;

Q. mając na uwadze, że Pakt na rzecz regionu śródziemnomorskiego stanowi kompleksowe ramy UE mające na celu zacieśnienie ustrukturyzowanych i trwałych partnerstw z partnerami z południowego regionu Morza Śródziemnego;

R. mając na uwadze, że zgodnie z Protokołem nr 10 w sprawie Cypru stosowanie dorobku Unii zawiesza się na tych obszarach Republiki Cypryjskiej, na których Rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje skutecznej kontroli; mając na uwadze, że ta wyjątkowa sytuacja od dziesięcioleci uniemożliwia prawowitym właścicielom gruntów dostęp do ich nieruchomości, wykorzystywanie ich i korzystanie z ich potencjału; mając na uwadze, że prawo własności jest chronione na mocy art. 17 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej;

S. mając na uwadze, że płatności związane z NextGenerationEU (NGEU) miały znaczący wpływ na roczną procedurę budżetową w obecnych WRF ze względu na fakt, że koszty finansowania zewnętrznego nie miały być pokrywane poza pułapami, jak zaproponował Parlament; mając na uwadze, że spłata NGEU będzie miała wpływ na kolejne WRF, w związku z koniecznością spłaty zarówno odsetek, jak i kwoty głównej;

T. mając na uwadze, że 16 lipca 2025 r. Komisja przedstawiła pakiet wniosków dotyczących rozporządzenia w sprawie WRF na lata 2028–2034 i decyzji w sprawie zasobów własnych UE, a następnie wnioski ustawodawcze dotyczące ustanowienia nowych programów, funduszy i instrumentów unijnych;

1. podkreśla, że w następnych WRF należy wyposażyć Unię w środki finansowe niezbędne do reagowania na szybko zmieniające się otoczenie geopolityczne, gospodarcze i społeczne, przy jednoczesnej realizacji zarówno długotrwałych strategii politycznych, jak i reagowaniu na pojawiające się priorytety; podkreśla, że budżet UE musi pozostać budżetem inwestycyjnym zdolnym do wspierania obywateli, regionów i przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, a jednocześnie powinien on zwiększać odporność, konkurencyjność i spójność społeczną Unii;

2. wzywa do ustalenia WRF na lata 2028–2034 na poziomie 1,27 % dochodu narodowego brutto (DNB) UE, przy czym należy wyłączyć z

tej wartości obsługę długu w ramach NGEU – odpowiadającego dodatkowym 0,11 % DNB UE – i rozliczać ją poza pułapami; przypomina, że następne WRF powinny być bardziej ambitne pod względem wielkości, ponieważ obecny poziom finansowania nie odpowiada ambicjom politycznym Unii, oraz że należy je chronić przed wstrząsami inflacyjnymi; podkreśla, że poziom ten stanowi niezbędne minimum, aby Unia mogła wywiązać się z obowiązków traktatowych, spełnić oczekiwania obywateli, a także sprostać głównym wyzwaniom, w tym wznowieniu działań wojennych na dużą skalę w sąsiedztwie UE, bardzo trudnej sytuacji gospodarczej i społecznej, różnicom w poziomie konkurencyjności oraz pogłębiającemu się kryzysowi klimatycznemu i kryzysowi różnorodności biologicznej;

3. zdecydowanie sprzeciwia się podejściu prowadzącemu do fragmentacji jednolitego rynku lub ponownej nacjonalizacji budżetu UE; zdecydowanie odrzuca również wszelkie działania w kierunku Unii „à la carte”; uważa, że podejście Komisji oparte na zasadzie „jeden plan na państwo członkowskie” podważa politykę UE zapisaną w Traktatach, stwarza niepotrzebną konkurencję między beneficjentami, zagraża europejskiemu wymiarowi wydatków, osłabia wielopoziomowe sprawowanie rządów, podważa zasady pomocniczości i proporcjonalności oraz zmniejsza przejrzystość;

4. apeluje o zwiększenie puli środków finansowych dla działu 1, aby utrzymać finansowanie co najmniej na poziomie przewidzianym w obecnych WRF; apeluje zatem o silne, odrębne i odpowiednie finansowanie wspólnej polityki rolnej (WPR), wspólnej polityki rybołówstwa, polityki spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego i spraw wewnętrznych; nalega w tym kontekście na pełne przydzielenie na te strategie polityczne niewyodrębnionych kwot w ramach PPKR, co zapewni beneficjentom końcowym większą przewidywalność; ponownie podkreśla potrzebę utrzymania horyzontalnych ram wdrażania i przepisów dotyczących tych strategii politycznych, w tym warunkowości w zakresie praworządności, aby zapewnić spójność i uniknąć fragmentacji; wzywa do ustanowienia rozdziałów regionalnych zgodnie z ramami instytucjonalnymi państw członkowskich oraz do pełnego zaangażowania władz regionalnych i lokalnych w opracowywanie, wdrażanie, monitorowanie i ocenę programów w ramach działu 1, w oparciu o zasady zarządzania dzielonego, wielopoziomowego sprawowania rządów i partnerstwa;

5. z zadowoleniem przyjmuje znaczne wzmocnienie strategii politycznych ujętych w dziale 2, w myśl założeń, o które od dawna apelował Parlament; to dwa razy więcej w porównaniu z obecnym okresem i lepiej przygotuje Unię do reagowania na przyszłe wyzwania w coraz bardziej nieprzewidywalnym środowisku globalnym; uznaje potrzebę zwiększenia zdolności Unii do działania w kluczowych obszarach strategicznych, w tym konkurencyjności,

obronności i bezpieczeństwa, badań naukowych i innowacji, dwojakiej transformacji, infrastruktury, zdrowia i gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej, edukacji i kultury;

6. w związku z tym wzywa do odpowiedniego umocnienia programów priorytetowych w dziale 2, w tym Europejskiego Funduszu Konkurencyjności (EFK), programu „Horyzont Europa”, instrumentu „Łącząc Europę”, programu Erasmus+, programu AgoraEU, Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (UMOL+), z przeznaczeniem na Program UE dla zdrowia i działania związane z LIFE w ramach EFK;

7. z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie środków w dziale 3 jako sygnał zaangażowania Unii w umacnianie jej roli jako potęgi globalnej; uważa jednak, że zaproponowany poziom pozostaje niewystarczający, biorąc pod uwagę skalę globalnych wyzwań;

8. w związku z tym wzywa do odpowiedniego umocnienia działu 3, co umożliwi UE wspieranie przyszłego rozszerzenia, zaspokojenie rosnących potrzeb związanych z rozwojem, kryzysami humanitarnymi i budowaniem pokoju, zapewnienie wsparcia Ukrainie i innym partnerom oraz podtrzymywanie wartości Unii, praw człowieka i demokracji na całym świecie, przy jednoczesnym umocnieniu multilateralizmu; podkreśla, że pomoc humanitarną należy nadal finansować ze środków przeznaczonych wyłącznie na ten cel i realizować w oparciu o spójne ramy z odpowiednim rocznym poziomem bazowym finansowania; wzywa do zwiększenia puli środków finansowych dla krajów i terytoriów zamorskich, biorąc pod uwagę niedawne zagrożenia dla integralności terytorialnej Grenlandii i szerszy kontekst geopolityczny;

9. podkreśla, że następne WRF muszą być ukierunkowane na finansowanie europejskich dóbr publicznych o wyraźnej wartości dodanej w porównaniu z wydatkami krajowymi, takie jak projekty transgraniczne; przypomina, że europejscy obywatele i przedsiębiorstwa domagają się od UE działania; apeluje o ukierunkowane, strategiczne inwestowanie środków UE w celu zaspokojenia ich potrzeb w obszarach priorytetowych, takich jak mieszkalnictwo, energia i bezpieczeństwo;

10. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący wzmocnionego instrumentu elastyczności i wzywa do jego uzupełnienia z dodatkowych źródeł, w tym z niewykorzystanych rezerw i nadwyżek z instrumentów finansowych, nie naruszając przepisów sektorowych; wzywa do uruchomienia specjalnej rezerwy solidarnościowej na wypadek klęsk żywiołowych poza pułapami WRF jako środka stosowanego w ostateczności, aby sfinansować działania Unii w odpowiedzi na szczególne potrzeby w UE w następstwie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi;

11. wyraża poważne zaniepokojenie faktem, że wnioski Komisji przenoszą kluczowe decyzje polityczne i budżetowe na programy prac Komisji przyjmowane bez udziału współustawodawców; nalega na to, aby wszystkie istotne zmiany polityczne określać w aktach podstawowych, przy pełnym poszanowaniu prerogatyw Parlamentu jako współprawodawcy i władzy budżetowej; podkreśla, że uproszczenie nie może odbywać się kosztem przejrzystości, demokratycznej rozliczalności ani nadzorczej roli Parlamentu; jest głęboko zaniepokojony powszechnym stosowaniem finansowania niepowiązanego z kosztami w odniesieniu do znacznej części programów w kolejnych WRF; ostrzega też, że bez odpowiednich zabezpieczeń podejście to wiąże się ze znacznym ryzykiem i osłabia możliwość kontroli;

12. podkreśla, że przestrzeganie wartości Unii i praworządności jest zasadniczym warunkiem dostępu do funduszy UE; podkreśla znaczenie skutecznego i spójnego zestawu narzędzi związanych z wartościami UE i obejmujących demokrację, praworządność i prawa podstawowe oraz obowiązujący względem wszystkich funduszy UE w całym budżecie UE; nalega na przyjęcie solidnego podejścia w celu zapewnienia, aby nie penalizować prawowitych odbiorców końcowych za naruszenia praworządności przez ich rządy;

13. zdecydowanie przypomina o kluczowej potrzebie zrównoważonych, przewidywalnych i odpornych dochodów dla budżetu UE zgodnie z art. 310 TFUE, które powinny odpowiadać wydatkom, priorytetom strategicznym oraz zidentyfikowanym potrzebom finansowym UE; ponawia swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz wprowadzenia nowych zasobów własnych, nie tylko w celu spłaty zadłużenia w ramach NGEU, ale również w celu sfinansowania ambitniejszych celów politycznych Unii; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz określenia nowych zasobów własnych oraz zaproponowania określonych kalibracji tradycyjnych zasobów własnych; wspiera szersze podejście oparte na koszyku zaproponowane przez Komisję i wzywa Radę do przełamania impasu, który utrzymuje się od 2020 r. w odniesieniu do koszyka nowych rzeczywistych zasobów własnych, aby osiągnąć poziom dochodów wynoszący co najmniej 60 mld EUR rocznie; podkreśla znaczenie wniosku Komisji dotyczącego nowego rodzaju mechanizmu kryzysowego, który mógłby umożliwić Unii szybkie reagowanie na nieoczekiwane wydarzenia; podkreśla, że Parlament zatwierdzi jedynie taki długoterminowy budżet, w tym dochody, który będzie dostosowany do celów Unii w zmieniającym się świecie;

14. uważa, że stanowiska przedstawione w tym sprawozdaniu śródokresowym stanowią mandat Parlamentu do negocjacji w sprawie WRF, a Rada powinna je uwzględnić zgodnie z art. 312 ust. 5 TFUE w celu uzyskania zgody Parlamentu; jest gotowy do konstruktywnej pracy i do zaangażowania się w rzeczowe negocjacje z Radą w celu opracowania długoterminowego budżetu

odpowiadającego potrzebom Unii; apeluje o szybkie osiągnięcie porozumienia między instytucjami do końca 2026 r., aby umożliwić sprawne przyjęcie WRF i realizację programów wydatków od 1 stycznia 2028 r.;

Kwestie związane z WRF

15. domaga się, aby Parlament Europejski był zaangażowany we wszystkie etapy procedury prowadzącej do przyjęcia WRF, zgodnie z wymogami traktatowymi przewidzianymi w art. 312 ust. 5 TFUE; uważa, że Rada musi należycie uwzględnić przedstawione w niniejszym dokumencie stanowisko Parlamentu, aby uzyskać jego zgodę zgodnie z art. 312 TFUE;

Całkowita wielkość

16. przypomina swoje stanowisko, że „w szybko zmieniającym się świecie, w którym ludzie słusznie oczekują więcej od Unii […] i w którym Unia stoi w obliczu rosnącej liczby kryzysów i globalnych wyzwań, następne WRF muszą dysponować zwiększonymi zasobami w porównaniu z okresem 2021–2027 i odejść od historycznie restrykcyjnego i dobrowolnego poziomu 1 % DNB UE”; ubolewa, że zamiast przedstawić prawdziwie ambitny wniosek, Komisja podaje ogólną kwotę 2 bln EUR w cenach bieżących, która w rzeczywistości wynosi zaledwie 1,763 bln EUR w cenach stałych z 2025 r., co odpowiada 1,26 % DNB UE, przy czym 0,11 % jest przeznaczone na spłaty NGEU; ubolewa, że skutkuje to symbolicznym wzrostem w przypadku programów UE o mniej niż 0,01 punktu procentowego DNB, co faktycznie oznacza zamrożenie budżetu w ujęciu realnym; podkreśla, że stopniowe wycofywanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) jeszcze bardziej ograniczy ogólną siłę nabywczą Unii; uważa, że ten proponowany poziom nie umożliwi Unii wywiązania się z jej zobowiązań zapisanych w Traktatach ani reagowania na stojące przed nią poważne wyzwania geopolityczne, w tym kryzys klimatyczny i kryzys różnorodności biologicznej, którymi można skuteczniej sprostać na szczeblu Unii, a także kryzys kosztów utrzymania;

17. apeluje o ustalenie WRF na lata 2028–2034 na poziomie 1,27 % DNB UE, z wyłączeniem spłat NGEU; uważa, że obsługę długu w ramach NGEU należy traktować oddzielnie od środków na programy UE w przyszłej strukturze WRF, co oznacza, że całkowita kwota wyniesie 1,38 % DNB UE; podkreśla, że poziom ten stanowi absolutne minimum umożliwiające Unii wywiązanie się z jej zobowiązań, reagowanie na wyzwania geopolityczne i osiągnięcie jej celów strategicznych;

18. ubolewa, że spłata NGEU przedstawiona przez Komisję obejmuje roczne raty w ramach pułapów WRF począwszy od 2028 r.; podkreśla, że plan spłaty musi gwarantować, że obsługa zadłużenia

NGEU nie wyprze podstawowych wydatków UE ani nie zagrozi zdolności Unii do radzenia sobie z przyszłymi kryzysami; w związku z tym przypomina swoje ugruntowane stanowisko, zgodnie z którym środki związane ze spłatą NGEU należy rozliczać poza pułapami;

19. zdecydowanie popiera proponowaną metodę dostosowania technicznego uwzględniającą rzeczywistą inflację, która ma zasadnicze znaczenie dla ochrony siły nabywczej budżetu UE w okresach wstrząsów inflacyjnych; z zadowoleniem przyjmuje ten mechanizm, ponieważ ma on kluczowe znaczenie dla ochrony programów UE, tak aby obywatele nie ucierpieli z powodu inflacji;

20. apeluje w tym kontekście o zapewnienie poziomu finansowania programów i strategii politycznych UE zgodnie z załącznikami I i II do niniejszej rezolucji; apeluje o odpowiednie dostosowanie stosownych pułapów zobowiązań i płatności;

Dział 1

21. zauważa, że na dział 1 „Europejski model społeczny i jakość życia” przeznacza się 797,2 mld EUR w cenach z 2025 r., po wyłączeniu kwoty przewidzianej na spłatę zadłużenia NGEU, co stanowi 45 % całkowitej kwoty WRF na lata 2028-2034; wyraża głębokie zaniepokojenie, że jest to spadek w porównaniu z kwotą 810,1 mld EUR przydzieloną w WRF na lata 2021–2027, która stanowiła 65 % całkowitej kwoty; uważa, że ta znacząca redukcja jest nie do przyjęcia, biorąc pod uwagę, jak ważne jest utrzymanie długotrwałej polityki Unii;

22. uważa, że wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie PPKR (COM(2025)0558), które łączy różne strategie polityczne w jednym planie dla poszczególnych państw członkowskich, powoduje znaczną niepewność co do przewidywalności finansowania dla beneficjentów końcowych, tworzy niepotrzebną konkurencję o zasoby finansowe między beneficjentami i strategiami politycznymi, oraz upolitycznia dystrybucję środków UE, co grozi większą złożonością i koniecznością dokonywania kompromisów między priorytetami; podkreśla, że podejście oparte na jednym planie na państwo członkowskie w sposób dorozumiany osłabia europejski wymiar budżetu UE i cele wspólnych polityk UE, prowadzi do nadmiernej centralizacji zagrażającej zasadom pomocniczości i proporcjonalności, wyklucza władze regionalne i lokalne oraz odpowiednie zainteresowane strony z odgrywania znaczącej roli w kształtowaniu priorytetów oraz podważa wielopoziomowe sprawowanie rządów i terytorialny wymiar wydatków; uważa, że należy w pełni rozdzielić niewyodrębnione kwoty w ramach PPKR, aby zapewnić przewidywalność beneficjentom końcowym; ostrzega ponadto, że znaczne zmniejszenie środków finansowych w dziale 1 grozi osłabieniem polityki UE zapisanej w traktatach oraz celów Unii dotyczących wzmocnienia jej spójności gospodarczej, społecznej i

terytorialnej, ochrony procesów demokratycznych, praworządności i praw socjalnych, zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego oraz odpowiedniego poziomu życia rolników i rybaków, a także ochrony środowiska i różnorodności biologicznej; ponownie podkreśla potrzebę uniknięcia fragmentacji i utrzymania horyzontalnych ram wykonawczych, w tym nadrzędnych przepisów i zasad, takich jak poszanowanie praworządności i praw podstawowych, które powinny być stosowane jednolicie we wszystkich strategiach politycznych objętych PPKR, przy jednoczesnym zapewnieniu spójnych i konsekwentnych przepisów wykonawczych;

23. podkreśla, że konieczne jest utrzymanie europejskiego wymiaru budżetu UE jako podstawowego instrumentu osiągania wspólnych celów, wyrażania solidarności Unii i dostarczania europejskich dóbr publicznych; podkreśla, że budżet UE musi pozostać finansowym trzonem wspierającym pogłębianie integracji Unii, zapobiegającym fragmentacji lub renacjonalizacji kluczowych strategii politycznych Unii, wspierającym spójność terytorialną, gospodarczą i społeczną we wszystkich regionach UE, w tym przez zajęcie się utrzymującymi się ograniczeniami strukturalnymi dotykającymi regiony peryferyjne, wyspiarskie i najbardziej oddalone, a także przez zapewnienie uczciwej konkurencji i równych szans wszystkim terytoriom we wszystkich państwach członkowskich, nie pozostawiając żadnej osoby czy regionu w tyle; uważa ponadto, że budżet UE powinien przyczyniać się do rozwiązania kryzysu kosztów utrzymania i rosnących nierówności, a także do osiągnięcia celów UE w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej poprzez inwestycje w odpowiednich kluczowych obszarach;

24. odrzuca działania na rzecz Europy „à la carte”, w której zróżnicowane uczestnictwo i zestaw strategii politycznych mających różne cele, horyzonty czasowe i logikę realizacji zagraża jedności i spójności strategii politycznych i programów UE; jest głęboko zaniepokojony faktem, że jeden instrument obejmujący wiele poziomów celów, zabezpieczeń i wymogów sprawozdawczych może zwiększyć złożoność, a także osłabić rozliczalność i skuteczne wdrażanie; ostrzega, że takie podejście, w którym państwa członkowskie decydują o szczegółowym przydziale środków UE, doprowadziłoby do fragmentacji jednolitego rynku, stworzyłoby nieuczciwą przewagę konkurencyjną i podważyłoby zasadę solidarności, która leży u podstaw integracji europejskiej i pozytywnej konwergencji;

25. apeluje o odrębne i wystarczające finansowanie WPR, wspólnej polityki rybołówstwa, polityki spójności i Europejskiego Funduszu Społecznego ze środków przeznaczonych wyłącznie na ten cel, tak aby zwiększyć długoterminową odporność terytorialną, spójność społeczną i zaufanie do projektu europejskiego, a także aby doprowadzić do pozytywnej konwergencji;

26. ubolewa nad proponowanym zmniejszeniem finansowania WPR po 2027 r.; apeluje o wyodrębnienie specjalnego i solidnego budżetu na WPR w następnych WRF w kwocie 433,01 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 385,12 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.), aby zapewnić bezpieczeństwo żywnościowe i suwerenność żywnościową, konkurencyjność i odpowiedni poziom życia rolników oraz umożliwić im przejście na bardziej zrównoważone praktyki, w tym na zrównoważoną gospodarkę gruntami i wodą; apeluje o umocnioną, rozliczalną i sprawniejszą siatkę bezpieczeństwa opartą na jedności w ramach horyzontalnych PPKR; podkreśla potrzebę pełnego zachowania integralności rynku wewnętrznego i zapewnienia równych warunków działania rolnikom w poszczególnych państwach członkowskich; apeluje o dalsze prowadzenie i umocnienie środków gwarantujących rentowność obszarów wiejskich, również za pośrednictwem inicjatywy LEADER i rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność; podkreśla, że zajęcie się wyzwaniami klimatycznymi, środowiskowymi, związanymi z utratą różnorodności biologicznej oraz innymi wyzwaniami, które mają wpływ na obszary wiejskie, sektor rolny i bezpieczeństwo żywnościowe przyczynia się do rentowności i konkurencyjności sektora i obszarów wiejskich oraz do długoterminowej stabilności produkcji rolnej; podkreśla potrzebę wspierania inwestycji dostosowanych do potrzeb, w tym inwestycji wspierających włączenie społeczne, które zwiększają atrakcyjność rolnictwa dla młodych ludzi, kobiet i nowych rolników;

27. wyraża ubolewanie z powodu znacznego zmniejszenia środków budżetowych na rybołówstwo oraz rozproszenia finansowania na ten cel na kilka działów budżetu; apeluje o zapewnienie, aby wyodrębniony przydział środków na rybołówstwo i akwakulturę w WRF wyniósł co najmniej 7,29 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 6,50 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.) w celu sprostania wyzwaniom stojącym przed tymi sektorami; podkreśla ponadto, że dodatkowe finansowanie zewnętrznego wymiaru rybołówstwa w dziale 3 powinno wynieść 1,69 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 1,50 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.), i że powinno ono być przeznaczone między innymi na umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów i regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem; ponownie podkreśla, że wspólna polityka rybołówstwa przyczynia się do zapewnienia rybakom stabilnych dochodów i długoterminowej perspektywy, zapewniając jednocześnie ochronę zrównoważonych ekosystemów morskich, które stanowią podstawę konkurencyjności tego sektora; wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na flotę rybacką UE w celu poprawy bezpieczeństwa i ochrony, w tym poprzez zwalczanie nielegalnych połowów i poprawę warunków pracy, efektywności energetycznej, zrównoważonego charakteru oraz poprzez modernizację unijnej floty i odnowę pokoleniową; apeluje ponadto o zapewnienie w kolejnych WRF specjalnego i widocznego finansowania wykraczającego poza finansowanie rybołówstwa na

potrzeby unijnej polityki związanej z oceanami, w tym Europejskiego paktu na rzecz wszechoceanu;

28. przypomina, że polityka spójności jest prawnie zapisanym priorytetem Unii wynikającym z traktatu; podkreśla, że polityka spójności musi nadal funkcjonować jako główny instrument inwestycji terytorialnych Unii i filar unijnego modelu wzrostu, oparty na skutecznym zaangażowaniu władz lokalnych i regionalnych poprzez ich pełny udział w przygotowywaniu, wdrażaniu, monitorowaniu i ocenie planów krajowych oraz dostosowywaniu inwestycji do ich potrzeb, oraz że należy wdrażać tę politykę w oparciu o model bazujący na zasadzie partnerstwa, z udziałem podmiotów gospodarczych i społeczeństwa obywatelskiego oraz wielopoziomowego sprawowania rządów, z całkowitym budżetem w wysokości 306,93 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada kwocie 274,34 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.) na fundusze strukturalne i inwestycyjne;

29. apeluje, aby polityka spójności pozostała odrębną polityką ze specjalnym i solidnym wyodrębnieniem środków budżetowych w kolejnych WRF na łączną kwotę 248,37 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 222 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.) na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), 46,99 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 42 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.) na Fundusz Spójności i 11,57 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 10,34 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.) na Interreg; podkreśla, że przydzielenie tej kwoty na politykę spójności jest warunkiem niezbędnym nie tylko zapewnienia finansowania długoterminowych celów spójności i wspierania konwergencji, ale również finansowania nowych celów i priorytetów w ramach tej polityki;

30. ubolewa, że w projekcie rozporządzenia w sprawie PPKR Komisja nie uwzględniła niedociągnięć w RRF, które stwierdził również Europejski Trybunał Obrachunkowy, a także wzywa do przyjęcia podejścia opartego na zarządzaniu dzielonym, w ramach którego władze lokalne i regionalne ponoszą odpowiedzialność za opracowanie, programowanie, wdrażanie i monitorowanie działań.

31. wzywa do ustanowienia rozdziałów regionalnych zgodnie z ramami instytucjonalnymi państw członkowskich; wzywa do pełnego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w opracowywanie, monitorowanie i wdrażanie funduszy w oparciu o zarządzanie dzielone, wielopoziomowe sprawowanie rządów i zasady partnerstwa, w ich obecnym rozumieniu; podkreśla potrzebę jasno określonych zasobów, zasad partnerstwa i silnego ukierunkowania terytorialnego, przy czym regiony powinny działać jako instytucje zarządzające, w tym w drodze bezpośrednich negocjacji z Komisją w sprawie określenia kamieni milowych i wartości docelowych oraz ich realizacji, a także bardziej bezpośredniego dostępu władz lokalnych i

regionalnych do finansowania UE;

32. podkreśla potrzebę odpowiedniego wsparcia reakcji Unii na wyzwania demograficzne; wzywa do zapewnienia, w ramach odpowiednich programów, wystarczających środków na działania przyczyniające się do sprostania takim wyzwaniom, w szczególności w regionach i na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania dotkniętych dysproporcjami regionalnymi i starzeniem się społeczeństwa, przy pełnym poszanowaniu kompetencji Unii i zasady pomocniczości;

33. przypomina o wyjątkowych wyzwaniach, przed którymi stoją regiony wyspiarskie, przygraniczne i górskie w UE, i apeluje o opracowanie dostosowanych rozwiązań w celu zaspokojenia tych potrzeb; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły należyte uwzględnienie odrębnych ograniczeń geograficznych oraz realiów gospodarczych i środowiskowych przy opracowywaniu i wdrażaniu działów regionalnych;

34. zauważa, że programowanie finansowe Instrumentu UE, które umożliwia dodatkową elastyczność strategii politycznych objętych Instrumentem i w całości wchodzi w zakres kompetencji władzy budżetowej, będzie korzystać ze znacznych zasobów finansowych przeznaczonych na ten instrument w celu stawienia czoła nieprzewidzianym kryzysom;

35. odnotowuje wprowadzenie do wniosku Komisji programu Catalyst Europe, w którym można by uruchomić do 150 mld EUR w przystępnych cenowo pożyczkach wspieranych przez UE, aby umożliwić państwom członkowskim inwestycje strategiczne przewyższające przydzielone im pule krajowe; uważa, że mechanizm ten stanowi ważny krok w kierunku wyeliminowania luk inwestycyjnych w zakresie dekarbonizacji, cyfryzacji i odporności gospodarczej; podkreśla, że program Catalyst Europe będzie dostępny dla wszystkich państw członkowskich, dzięki czemu przyczyni się do spójności gospodarczej i społecznej, a także do konkurencyjności europejskiej;

36. uważa, że aby zapewnić pełne i skuteczne stosowanie art. 349 TFUE, w WRF na lata 2028–2034 należy ustanowić specjalne finansowanie dla regionów najbardziej oddalonych; w związku z tym wzywa do stworzenia POSEI z oddzielnym wystarczającym przydziałem finansowym na konkretne środki, w tym na akwakulturę i rybołówstwo, które odgrywają kluczową rolę w bezpieczeństwie żywnościowym, zatrudnieniu i rozwoju lokalnym;

37. podkreśla, że WRF na lata 2028–2034 powinny odgrywać zasadniczą rolę w zmniejszaniu nierówności, ubóstwa i wykluczenia społecznego przez wspieranie wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych, jego planu działania i głównych celów; jest głęboko zaniepokojony

faktem, że dostępność i przystępność cenowa godnych warunków mieszkaniowych w Europie maleje w alarmującym tempie w kontekście spadku ogólnych inwestycji w podaż mieszkań w wielu państwach członkowskich, przy czym finansowanie publiczne i prywatne pozostaje poniżej poziomu niezbędnego do zaspokojenia popytu; wzywa do strategicznego, odpowiedzialnego i skutecznego wdrażania inwestycji w godne, zrównoważone i przystępne cenowo mieszkania poprzez wykorzystanie funduszy UE, w tym środków w ramach EFRR, oraz wykorzystanie pożyczek Catalyst Europe i ukierunkowanych inwestycji w ramach EFK, a także modułów krajowych InvestEU, co umożliwi większe inwestycje mieszkaniowe z myślą o wdrożeniu europejskiego planu na rzecz przystępnych cenowo mieszkań;

38. apeluje, aby Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) pozostał samodzielnym i odrębnym programem ze specjalną pulą środków finansowych w wysokości 124,19 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 110,73 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.) na promowanie pozytywnej konwergencji społecznej, wysokiej jakości zatrudnienia i równych szans; podkreśla, że EFS pozostaje kluczowym instrumentem finansowania inwestycji w edukację, zatrudnienie i rozwój umiejętności, wspierającym równość i zapewniającym wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji i najbardziej potrzebującym w naszych społeczeństwach, realizującym cele planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych; głęboko ubolewa nad wąskim wymiarem społecznym ujętym we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie PPKR; wzywa do zagwarantowania beneficjentom końcowym i odpowiedzialnym instytucjom zarządzającym jasności i przewidywalności;

39. podkreśla, że WRF muszą wspierać pełne i szybkie wdrożenie unijnego paktu o migracji i azylu, aby zapewnić odpowiednie warunki przyjmowania, szybkie i skuteczne procedury azylowe, integrację oraz procedury powrotu i readmisji, w pełnej zgodności z międzynarodowym prawodawstwem w dziedzinie praw człowieka; podkreśla, że w następnych WRF trzeba zapewnić zasoby niezbędne do odpowiedniego sprostania głównym wyzwaniom Unii w dziedzinie azylu, migracji, integracji, zarządzania granicami i bezpieczeństwa wewnętrznego, a także do skutecznej ochrony granic zewnętrznych UE, w tym infrastruktury granicznej, a także – w stosownych przypadkach – środków fizycznych, elektronicznych i wywiadowczych; uważa, że wniosek przedstawiony przez Komisję nie odpowiada w wystarczającym stopniu tym wymogom, i apeluje o zwiększenie kwot przeznaczonych na politykę w dziedzinie azylu i migracji, na zarządzanie granicami i bezpieczeństwo, do 38,04 mld EUR w cenach bieżących (34 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.); apeluje o rozszerzenie bezpośrednich strumieni finansowania w ramach Instrumentu UE dla władz lokalnych i regionalnych z uwzględnieniem modelu obecnego instrumentu tematycznego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji;

40. uznaje, że wszystkie wschodnie regiony przygraniczne UE stoją w obliczu zwiększonych wyzwań gospodarczych, społecznych i związanych z bezpieczeństwem ze względu na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie i inne zagrożenia geopolityczne, w tym hybrydowe; podkreśla potrzebę kompleksowego wsparcia w ramach WRF w celu wzmocnienia obronności, gotowości, odporności i bezpieczeństwa tych regionów, a także ich rozwoju gospodarczego, społecznego i terytorialnego; w związku z tym apeluje o kompleksową reakcję we wszystkich programach UE i stałe wsparcie na szczeblu UE, w tym pomoc finansową w ramach planów krajowych;

Dział 2

41. z zadowoleniem przyjmuje znaczne zwiększenie środków w dziale 2 „Konkurencyjność, dobrobyt i bezpieczeństwo”, na który w WRF na lata 2028–2034 przeznacza się 522,2 mld EUR w cenach z 2025 r., co stanowi 30 % całkowitych WRF w porównaniu z 224,8 mld EUR, czyli 17 %, w obecnym okresie; zauważa, że to ponad dwukrotne zwiększenie zasobów odzwierciedla zaangażowanie Unii w badania naukowe, innowacje, strategiczną autonomię, strategiczne sektory przemysłu i infrastrukturę, odporność wodną, nowe technologie, biotechnologię, transformację ekologiczną i cyfrową, surowce krytyczne, bezpieczeństwo energetyczne, przestrzeń kosmiczną, obronność, transport i mobilność wojskową, sektory kreatywne, edukację, kulturę, demokrację i prawa podstawowe, odporność gospodarczą i społeczną, suwerenność technologiczną oraz wsparcie dla MŚP, przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up; przyznaje, że ten znaczny wzrost stanowi odpowiedź na ponawiane od dawna apele Parlamentu o większe inwestycje w tych obszarach, i podkreśla, że należy go wdrożyć w sposób zapewniający strategiczną spójność i maksymalizujący unijną wartość dodaną;

42. podkreśla, że EFK powinien być ukierunkowanym instrumentem finansowania uzupełniającym lukę w finansowaniu w obecnych WRF; podkreśla kluczową rolę EFK w zwiększaniu konkurencyjności Unii jako zdolności unijnych przedsiębiorstw do konkurowania na rynkach światowych, wzmacnianiu jej suwerenności gospodarczej i przemysłowej, długoterminowej wydajności, strategicznej autonomii i odporności, w tym dostępu do surowców krytycznych, oraz w realizacji dwojakiej transformacji; apeluje w związku z tym o budżet na EFK w wysokości 264,35 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 234 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.); podkreśla, że konsolidacja programów nie może zmniejszać przejrzystości ani ograniczać zdolności Parlamentu do zapewnienia odpowiedniego finansowania konkretnych celów polityki; podkreśla, że pomimo łączenia programów linie budżetowe muszą pozostać wystarczająco szczegółowe, aby umożliwić znaczący nadzór parlamentarny i

utrzymać widoczność finansowania poszczególnych priorytetów; uważa, że ważne jest zapewnienie, aby EFK, w tym działania w ramach programu LIFE, były wdrażane za pomocą przejrzystych mechanizmów zarządzania umożliwiających śledzenie ogólnych wydatków, celów i rezultatów oraz unikanie niepotrzebnej fragmentacji; przypomina swoje stanowisko, zgodnie z którym konkurencyjność musi sprzyjać wzrostowi gospodarczemu, a także promować wysokiej jakości, stabilne i dobrze płatne miejsca pracy, jak podkreślono zarówno w sprawozdaniach Draghiego, jak i Letty, oraz że dobrze wyszkolona siła robocza ma kluczowe znaczenie dla gospodarki europejskiej dostosowanej do przyszłych wyzwań, w związku z czym potrzebne są środki finansowe na zmianę i podnoszenie kwalifikacji siły roboczej, w tym w sektorach borykających się ze znacznymi przemianami;

43. zauważa, że sam budżet UE nie jest w stanie wypełnić luki inwestycyjnej, w związku z czym należy zmaksymalizować synergie między inwestycjami publicznymi i prywatnymi, mechanizmami ograniczania ryzyka, instrumentami finansowymi i gwarancjami budżetowymi, które stanowią potężne i skuteczne narzędzia służące osiągnięciu celów UE i celów politycznych; zauważa również, że należy uprościć i zharmonizować architekturę inwestycyjną UE; zdecydowanie podkreśla, że instrument InvestEU musi być większy niż obecny program i dostępny od samego początku, oraz że budżet powinien zapewniać bardziej elastyczne i dostępne moduły krajowe InvestEU, zwłaszcza dla MŚP; wzywa także do ustanowienia solidnych instrumentów finansowych na szczeblu UE i mechanizmów podziału ryzyka w ramach EFK, które mogą zapewnić stabilny przepływ inwestycji i przyciągnąć kapitał prywatny;

44. przypomina o roli wsparcia MŚP jako podstawy gospodarki europejskiej o wyraźnym profilu terytorialnym oraz głównej siły napędowej wzrostu w całej Unii; podkreśla, jak ważny jest odpowiedni poziom inwestycji w MŚP; podkreśla, że budżet UE powinien umożliwiać MŚP szybszy i łatwiejszy dostęp do finansowania, zlikwidować lukę innowacyjną i inwestycyjną w stosunku do globalnych konkurentów oraz przyczynić się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i autonomii strategicznej;

45. podkreśla, że transformacja ekologiczna i cyfrowa są nierozerwalnie związane z długoterminowym dobrobytem, dobrostanem, zrównoważonym rozwojem, wzrostem gospodarczym i konkurencyjnością Europy; podkreśla, że ostateczny sukces dwojakiej transformacji będzie w dużym stopniu zależał od dopilnowania, aby transformacja była sprawiedliwa i inkluzywna dla pracowników, regionów i przedsiębiorstw oraz aby przyczyniała się do sprawiedliwości społecznej dla wszystkich, ze szczególnym naciskiem na podmioty znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, tak by nikt nie został pominięty; zaznacza w związku z tym, że WRF na

lata 2028–2034 muszą nadal wspierać dwojaką transformację; wyraża ubolewanie, że wniosek dotyczący WRF na lata 2028–2034 nie zawiera samodzielnego instrumentu, i w związku z tym apeluje o to, aby mimo to wykorzystać odpowiednie środki z następnych WRF do wsparcia sprawiedliwej transformacji; podkreśla ponadto potrzebę synergii i komplementarności między funduszami polityki spójności a EFK;

46. podkreśla potrzebę wzmocnienia europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego; przypomina, że polityka przemysłowa w dziedzinie obronności musi być otwarta i sprzyjać konkurencji oraz że technologie podwójnego zastosowania, mobilność wojskowa i infrastruktura krytyczna są filarami projekcji geopolitycznej Unii i europejskiego odstraszania; apeluje o wyraźnie identyfikowalne i odpowiednio finansowane przydziały środków związanych z obronnością; apeluje, aby wszelkie inwestycje związane z obronnością, w tym w ramach PPKR, były zgodne ze spójnymi kryteriami kwalifikowalności, w tym wymogami dotyczącymi wyraźnej europejskiej wartości dodanej, oraz spójne z zasadami preferencji europejskiej, interoperacyjności, bezpieczeństwa dostaw i odporności przemysłu;

47. zauważa, że proponowany budżet programu „Horyzont Europa” nadal nie odpowiada wkładowi Unii niezbędnemu do osiągnięcia docelowego poziomu wydatków na badania i rozwój wynoszącego 3 %, i apeluje o zwiększenie budżetu programu „Horyzont Europa” do 200 mld w cenach bieżących (co odpowiada kwocie 177,01 mld w cenach stałych z 2025 r.); podkreśla, że zwiększone inwestycje w badania naukowe i innowacje UE, w tym znacznie większe inwestycje prywatne, odzwierciedlają egzystencjalną potrzebę zlikwidowania przez Unię luki innowacyjnej w stosunku do globalnych konkurentów, a tym samym przywrócenia zrównoważonego wzrostu i konkurencyjności w Europie, ponieważ pozostaje to podstawą naszego dobrobytu i ma kluczowe znaczenie dla utrzymania naszego modelu społecznego; przypomina, że wydatki UE na badania i rozwój nie mogą zastąpić trwałych krajowych inwestycji publicznych w te dziedziny; podkreśla, że badania oparte na współpracy, otwarta konkurencja oraz doskonałość naukowa i technologiczna muszą pozostać centralnym elementem programu ramowego, i z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji o kontynuowaniu specjalnego wsparcia dla działań na rzecz szerszego uczestnictwa i dla krajów w okresie przejściowym w celu zwiększenia równowagi geograficznej; podkreśla, że program ramowy, w tym przewidziane w nim działania na rzecz rozszerzania uczestnictwa, powinien przede wszystkim służyć wspieraniu doskonałości w dziedzinie badań naukowych i innowacji w całej Unii oraz pełnemu wykorzystaniu potencjału talentów w Europie;

48. przypomina o ważnej roli instrumentu „Łącząc Europę” jako kluczowego narzędzia służącego rozwiązaniu problemu brakujących

połączeń w europejskich sektorach energii i transportu oraz jego wkład w pobudzanie wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i konkurencyjności w UE; zauważa, że przejście na czystą energię i transgraniczne inwestycje strukturalne mające na celu poprawę bezpieczeństwa energetycznego i krytycznej infrastruktury energetycznej w Europie są niezbędne i stanowią warunek wstępny zapewnienia bezpiecznych i przystępnych cenowo dostaw energii w całej Unii; przypomina o kluczowym znaczeniu i wartości dodanej inwestycji UE w rozwój infrastruktury czystej energii oraz przyspieszenie modernizacji sieci i transgranicznych połączeń międzysystemowych, w tym w odniesieniu do odnawialnych źródeł energii; z zadowoleniem przyjmuje bardzo potrzebny wzrost transportu i mobilności wojskowej w ramach instrumentu „Łącząc Europę”; zauważa, że finansowanie infrastruktury transportowej, a także rozwiązań w zakresie obniżenia emisyjności i cyfryzacji zależy obecnie od ścisłej synchronizacji między instrumentem „Łącząc Europę”, EFK i PPKR; apeluje o przydział środków z instrumentu „Łącząc Europę” w wysokości 91,29 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 81 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.), aby odpowiednio wspierać energię, transport i mobilność wojskową;

49. podkreśla, że program LIFE odgrywa kluczową rolę w uwzględnianiu celów i zobowiązań UE w zakresie ochrony środowiska; uważa zatem, że działania objęte obecnie wsparciem z programu LIFE, takie jak ukierunkowane, długoterminowe i wysokiej jakości wsparcie na rzecz ochrony przyrody, odbudowy różnorodności biologicznej, przystosowania się do zmiany klimatu, zapobiegania zanieczyszczeniom i zarządzania środowiskiem, powinny być kontynuowane w jasny sposób, ze specjalnym finansowaniem w wysokości 3,39 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 3 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.) w ramach EFK, aby zapewnić przewidywalność, stabilność i ciągłość finansowania, w tym dla władz lokalnych i regionalnych, oraz aby wdrażanie w terenie pozostało skuteczne i widoczne dla beneficjentów i obywateli; podkreśla ponadto, że instrument UE powinien również realizować działania związane z programem LIFE, aby osiągnąć obecny poziom finansowania z tego programu;

50. podkreśla, że zdrowie obywateli Unii pozostaje priorytetem; podkreśla, że zdrowa populacja i silny sektor zdrowia są podstawowymi czynnikami konkurencyjności, odporności gospodarczej i dobrostanu Europy; podkreśla, że trwałe i przewidywalne inwestycje w zdrowie mają zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia odporności systemów opieki zdrowotnej, wsparcia i zatrzymania wykwalifikowanej siły roboczej, zmniejszenia nierówności w dostępie do opieki we wszystkich państwach członkowskich i zapewnienia gotowości Unii na przyszłe kryzysy zdrowotne; wyraża głębokie zaniepokojenie rozmyciem Programu UE dla zdrowia i przeniesieniem do EFK większości działań w zakresie polityki zdrowotnej, profilaktyki i wzmacniania systemów opieki

zdrowotnej; apeluje zatem o przeznaczenie 10,05 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 8,90 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.) na finansowanie w ramach EFK konkretnych priorytetów Programu UE dla zdrowia;

51. ponownie podkreśla, że należy przeznaczyć odpowiednie zasoby na zwalczanie przemocy ze względu na płeć oraz na wspieranie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz usług w tym zakresie, organizacji zajmujących się prawami kobiet oraz inicjatyw i organów UE promujących prawdziwą równość między ludźmi, niezależnie od ich płci, wieku, orientacji seksualnej lub rasy; zwraca w związku z tym uwagę na komunikat Komisji[6] w następstwie rezolucji PE z grudnia 2025 r.[7] w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej „My Voice, My Choice” [„Mój głos, mój wybór”];

52. odnotowuje propozycję przesunięcia gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej i reagowania kryzysowego w dziedzinie zdrowia z obecnego Programu UE dla zdrowia do bardziej ogólnych zdolności reagowania kryzysowego UE, uzupełnionymi o nowe międzysektorowe funkcje koordynacji kryzysowej i działania związane ze współpracą cywilno-wojskową, tworzące zintegrowaną i odporną europejską ochronę ludności; podkreśla rolę UE jako centrum koordynacji i poprawy gotowości i zdolności państw członkowskich do natychmiastowego reagowania na sytuacje nadzwyczajne na dużą skalę i o dużym wpływie oraz ponawia apel o zapewnienie odpowiedniego finansowania gotowości i szybkiego reagowania kryzysowego, tak aby UMOL+ pozostał głównymi ramami reagowania kryzysowego ogólnego przeznaczenia na szczeblu UE; apeluje w związku z tym, by budżet UMOL+ wynosił 12,42 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 11 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.);

53. przypomina, że Erasmus+, jako jeden z sztandarowych programów Unii, odgrywa kluczową rolę w promowaniu wartości europejskich, współpracy transgranicznej i zaangażowania młodzieży, oraz ponownie zaznacza, iż – w kontekście sprawozdań Draghiego i Letty – zwiększenie kapitału ludzkiego, mobilności pracowników i umiejętności, w tym poprzez wymiany uniwersyteckie i przyuczania do zawodu, uznano za istotny element konkurencyjności i odporności Europy; apeluje, by budżet Erasmus+ wynosił 47,39 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 42 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.);

54. podkreśla, że inwestycje w odporność demokratyczną i witalność kulturalną stanowią integralną część strategicznej autonomii Unii; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący

---

6 Dz.U. C, C/2026/1383, 4.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1383/oj.

7 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0338.

nowego programu AgoraEU, uznając jego rozszerzony zakres i wyjątkową europejską wartość dodaną jako jedynego programu Unii poświęconego sektorowi kultury i sektorowi kreatywnemu oraz pluralizmowi mediów, a także wspieraniu demokratycznego uczestnictwa i promowaniu wartości europejskich; apeluje w związku z tym, by budżet AgoraEU wynosił 10,72 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 9,5 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.);

55. apeluje o budżet programu „Sprawiedliwość” w wysokości 0,89 mld EUR w cenach bieżących (0,79 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.), obejmujący wsparcie cyfryzacji współpracy sądowej i dostępu do wymiaru sprawiedliwości, wprowadzenie nowych instrumentów transgranicznych oraz pojawiające się inicjatywy służące ograniczeniu transgranicznej fragmentacji prawnej, w szczególności w związku z nowymi wyzwaniami, takimi jak przestępczość internetowa i mowa nienawiści;

Dział 3

56. zauważa, że w WRF na lata 2028–2034 na dział 3 „Globalny wymiar Europy” przeznacza się 190 mld EUR w cenach z 2025 r., co stanowi znaczny wzrost w porównaniu z 121,5 mld EUR w obecnym okresie, przy jednoczesnym utrzymaniu jego udziału w całości WRF na poziomie 10 %; uważa, że to niezbędne zwiększenie o 68,5 mld EUR ma absolutnie kluczowe znaczenie, ponieważ świadczy o zaangażowaniu Unii na rzecz wzmocnienia jej roli jako podmiotu globalnego i wiarygodnego partnera w coraz bardziej złożonym środowisku geopolitycznym; wyraża jednak zaniepokojenie, że ten poziom finansowania pozostaje niewystarczający do sfinansowania pomocy przedakcesyjnej i działań zewnętrznych, biorąc pod uwagę skalę globalnych wyzwań, w tym rosnące potrzeby rozwojowe i nierówności, kryzysy humanitarne, bezprecedensową liczbę kryzysów, konfliktów i ogólną niestabilność, dekarbonizację, kwestie zdrowia na świecie oraz potrzebę wsparcia Ukrainy i innych partnerów; w związku z tym uważa, że konieczne jest zwiększenie przydziału środków budżetowych na instrument „Globalny wymiar Europy” do 225 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 198,63 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.);

57. ubolewa nad brakiem celów tematycznych obejmujących obszary o krytycznym znaczeniu, które umożliwiłyby współprawodawcom ustalenie priorytetów strategicznych; podkreśla potrzebę zaangażowania partnerów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie oraz podmiotów lokalnych i regionalnych; podkreśla, że ten zwiększony przydział środków ma zasadnicze znaczenie dla pozycji Unii jako wiarygodnego podmiotu na arenie międzynarodowej; apeluje o niezbędne środki na wsparcie procesów rozszerzenia i przystąpienia oraz na promowanie i utrzymanie

wartości i interesów Unii na całym świecie, w tym przez partnerstwa korzystne dla wszystkich stron; zaznacza, że przewidywalne i odpowiednie finansowanie sprzyja stabilności, odporności i zrównoważonemu rozwojowi oraz przyczynia się do wyeliminowania pierwotnych przyczyn migracji przez wspieranie rozwoju gospodarczego, wysokiej jakości edukacji i szkolenia zawodowego, oraz tworzenia miejsc pracy w krajach partnerskich, a tym samym do wzmocnienia długoterminowego bezpieczeństwa; wzywa do wynegocjowania przepisów w ramach odpowiedniej procedury ustawodawczej gwarantujących, że przy wykorzystaniu funduszy UE w ramach instrumentu „Globalny wymiar Europy” nie pomija się kwestii uporczywych naruszeń praw człowieka w krajach partnerskich, oraz przypomina o zasadach humanitaryzmu, bezstronności, neutralności i niezależności w odniesieniu do pomocy humanitarnej i rozwojowej;

58. ostrzega, że połączenie programów może ponownie doprowadzić do osłabienia nadzoru i zaangażowania parlamentarnego, a także do zmniejszenia widoczności finansowania konkretnych priorytetów, jak miało to miejsce w przypadku Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”; apeluje o jasne i skuteczne mechanizmy rozliczalności i sprawozdawczości w ramach instrumentu „Globalny wymiar Europy”; nalega, aby filary, a także programy tematyczne, kraje i instrumenty w ich ramach, w tym fundusze przedakcesyjne, miały jasne i odrębne linie budżetowe w celu zapewnienia przejrzystości przydziału środków oraz aby wnioski o przesunięcie środków o znacznej wartości w obrębie poszczególnych filarów podlegały uprzedniemu zatwierdzeniu przez Parlament; uważa, że zasadnicze znaczenie ma umożliwienie umarzania zobowiązań w ramach „Globalnego wymiaru Europy” z powrotem do pierwotnej linii budżetowej; uważa, że Komisja musi przedstawić jasny podział na finansowanie podlegające i niepodlegające programowaniu, i przypomina, że instrument „Globalny wymiar Europy” musi składać się głównie z działań w ramach programów geograficznych;

59. przypomina, że pomoc humanitarna, finansowana ze środków przeznaczonych wyłącznie na ten cel, zabezpieczona i realizowana zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1257/96 w sprawie pomocy humanitarnej[8], pozostaje najbardziej widocznym i opartym na zasadach wyrazem solidarności europejskiej i musi nadal kierować się zasadami humanitaryzmu, bezstronności, neutralności i niezależności; przypomina swoje stanowisko, zgodnie z którym oparty na zasadach i na potrzebach charakter pomocy humanitarnej wymaga przewidywalnego finansowania za pośrednictwem spójnych ram, z odpowiednio finansowanym rocznym poziomem bazowym i

---

8 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej (Dz.U. L 163 z 2.7.1996, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/oj).

specjalną nomenklaturą, uzupełnionym odpowiednią rezerwą na działania w sytuacjach nadzwyczajnych;

60. podkreśla znaczenie gwarantowanego dostępu do rezerwy w ramach Instrumentu „Globalny wymiar Europy”, która powinna być dostępna uzupełniająco i niezależnie od orientacyjnego przydziału w wysokości 25 mld EUR przeznaczonego na zwiększenie środków w przypadku nieoczekiwanych potrzeby, które rosną z powodu takich czynników jak zmiana klimatu; wzywa do uznania 25 mld EUR na pomoc humanitarną w latach 2028–2034 za gwarantowane minimum, a nie za pułap, biorąc pod uwagę rosnącą liczbę i czas trwania kryzysów humanitarnych;

61. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że sposób uruchamiania rezerwy „Globalny wymiar Europy” ulegnie zmianie w porównaniu z ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, ponieważ zgodnie z przepisami dotyczącymi następnych WRF i rozporządzenia finansowego[9] każde uruchomienie powyżej 10 % rocznej alokacji będzie wymagało zatwierdzenia przez Parlament i Radę; nalega jednak, jak we wcześniejszych apelach, aby Komisja informowała Parlament z odpowiednim wyprzedzeniem przed każdym uruchomieniem rezerwy oraz uwzględniała jego uwagi dotyczące charakteru, celów i przewidywanych kwot finansowych;

62. podkreśla, że Instrument „Globalny wymiar Europy” dysponujący wystarczającymi zasobami ma zasadnicze znaczenie dla spójności działań zewnętrznych Unii oraz dla tego, aby UE działała jako wiarygodny i długoterminowy partner na równi z krajami partnerskimi; potwierdza, że przydział środków w ramach Instrumentu „Globalny wymiar Europy” powinien być zgodny z celem polityki UE w zakresie współpracy na rzecz rozwoju określonym w art. 208 TFUE, a mianowicie ograniczeniem, a w perspektywie długoterminowej – likwidacją ubóstwa, a także z Europejskim konsensusem w sprawie rozwoju i Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030;

63. apeluje o skuteczne mechanizmy rozliczalności i sprawozdawczości; jest zaniepokojony powszechnym stosowaniem „finansowania niepowiązanego z kosztami odnośnych operacji” we wdrażaniu filaru „Europa” za pomocą planów opartych na wynikach i nalega, aby środki te były wypłacane w oparciu o zgodność z podstawowymi zasadami procesu rozszerzenia, w tym praworządności;

64. uważa, że rozszerzenie stanowi szansę na wzmocnienie Unii oraz że następne wieloletnie ramy finansowe mają kluczowe znaczenie dla

---

9 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

przygotowania Unii i krajów kandydujących do przystąpienia; z zadowoleniem przyjmuje decyzję o przyznaniu Ukrainie i sąsiedniej Republice Mołdawii statusu kraju kandydującego; podkreśla potrzebę przeznaczenia niezbędnych funduszy na wsparcie procesów akcesyjnych tych krajów oraz procesów akcesyjnych krajów Bałkanów Zachodnich; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie w ramach „Globalnego wymiaru Europy” do zapewnienia solidnego wsparcia finansowego krajom kandydującym jako kluczowego instrumentu służącego ich silnemu zakotwiczeniu w UE i przyspieszeniu ich przygotowań do przystąpienia; apeluje o zapewnienie każdemu krajowi kandydującemu specjalnego przydziału środków w ramach konkretnych linii budżetowych;

65. ponownie wyraża pełne poparcie dla Ukraińców w walce o wolność i demokrację oraz ubolewa nad straszliwym cierpieniem i skutkami niczym niesprowokowanej i nieuzasadnionej wojny napastniczej Rosji; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przyjęto wniosek dotyczący uruchomienia pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy w ramach wsparcia Unii dla tego kraju; podkreśla, że koszty obsługi zadłużenia wynikające z pożyczek zaciągniętych na pożyczkę na potrzeby wsparcia Ukrainy nie zostały uwzględnione we wnioskach dotyczących kolejnych WRF; nalega, aby te koszty obsługi zadłużenia znalazły się całkowicie poza pułapami kolejnych WRF i poza finansowaniem już zaplanowanym w ramach Rezerwy na rzecz Ukrainy;

66. z zaniepokojeniem odnotowuje zmniejszenie docelowego poziomu oficjalnej pomocy rozwojowej z 93 % do 90 % we wniosku Komisji; podkreśla, że Komisja nie powinna mieć możliwości zmiany tego celu w drodze aktów delegowanych;

67. podkreśla potrzebę zapewnienia wystarczających środków finansowych na wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) oraz zdolność szybkiego rozmieszczania; podkreśla, że cywilne misje w ramach WPBiO mają strategiczne znaczenie dla Unii i wspierają interesy Unii w zakresie bezpieczeństwa oraz cele jej działań zewnętrznych, a także interesy i cele jej partnerów; w związku z tym wzywa do przeznaczenia 3,76 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 3,34 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.) na budżet wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, który obejmuje WPBiO;

68. zwraca uwagę, że kraje i terytoria zamorskie stanowią wyjątkowe i strategiczne aktywa, które przynoszą korzyści Unii jako całości; uważa, że przydział środków zaproponowany przez Komisję nie odpowiada wyzwaniom, przed którymi stoją kraje i terytoria zamorskie, i domaga się przeznaczenia kwoty 2,08 mld EUR w cenach bieżących (co odpowiada 1,85 mld EUR w cenach stałych z 2025 r.), biorąc pod uwagę również niedawne zagrożenia dla integralności terytorialnej Grenlandii, z którą współpraca może w

znacznym stopniu pomóc Unii w umacnianiu jej autonomii strategicznej;

69. podkreśla, że finansowanie przez UE zapobiegania konfliktom, budowania pokoju i odbudowy pokonfliktowej stanowi bezpośrednią inwestycją w długoterminową stabilność i bezpieczeństwo UE, zwłaszcza w jej wschodnim i południowym sąsiedztwie; pochwala rolę ONZ i jej agencji w strefach konfliktu i wzywa UE do wzmocnienia politycznego i finansowego wsparcia multilateralizmu; domaga się, aby w następnych WRF zapewnić specjalne, odpowiednie i przewidywalne finansowanie ONZ i jej agencjom, których działania mają zasadnicze znaczenie dla ludności cywilnej, zwłaszcza w Strefie Gazy, na Zachodnim Brzegu, w Syrii, Libanie i w całym regionie; wzywa UE do odgrywania aktywnej roli w budowaniu pokoju i w radzeniu sobie ze skutkami konfliktów w Ukrainie i Strefie Gazy, a także do wspierania działań na rzecz odbudowy; apeluje do przeznaczenia na ten cel specjalnych środków w WRF; podkreśla, że wszelkie finansowanie unijne musi być zgodne z wartościami i zasadami UE, w szczególności z rozporządzeniem finansowym;

70. apeluje o dalsze zapewnianie zasobów organizacjom społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza podmiotom lokalnym i organizacjom działającym na rzecz praw kobiet, oraz o konstruktywną współpracę z nimi, a także o zorganizowany dialog wspierany przez specjalne strumienie finansowania dostosowane do potrzeb organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka; wzywa do wdrożenia finansowania działań zewnętrznych przy jednoczesnym uwzględnieniu podstawowej roli władz lokalnych i regionalnych dzięki skutecznemu, jasnemu i spójnemu wielopoziomowemu sprawowaniu rządów oraz partnerstwom;

71. nalega, aby Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) została uznana za głównego strategicznego partnera finansowego Unii w architekturze „Globalnego wymiaru Europy”, co pozwoli zmaksymalizować wpływ zasobów działu 3; apeluje o nawiązanie ścisłego partnerstwa inwestycyjnego z EBI w celu wykorzystania efektu dźwigni finansowej budżetu UE, mobilizowania inwestycji prywatnych oraz wzmocnienia ram gwarancji budżetowej i łączenia instrumentów, aby zapewnić skuteczną realizację celów instrumentu, w szczególności związanych z konkurencyjnością, odpornością i promowaniem dostępu sektora prywatnego do finansowania w krajach partnerskich; uznaje uzupełniającą rolę innych partnerów wykonawczych, takich jak krajowe banki i instytucje prorozwojowe, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Bank Rozwoju Rady Europy;

Zasoby ludzkie, agencje zdecentralizowane i inne wydatki administracyjne

72. podkreśla, że polityka Unii powinna opierać się na dobrze działającej administracji; domaga się, aby po roku 2027 od samego początku i przez cały okres obowiązywania WRF przydzielano wystarczające zasoby finansowe i kadrowe, tak aby instytucje, organy i zdecentralizowane agencje Unii oraz Prokuratura Europejska, szczególnie w przypadku rozszerzenia ich mandatu, mogły zapewnić skuteczne i wydajne opracowywanie oraz wysokiej jakości realizację i egzekwowanie polityki, świadczyć pomoc techniczną, nadal przyciągać najlepszych pracowników ze wszystkich państw członkowskich, zapewniając tym samym równowagę geograficzną, oraz mieć swobodę w dostosowywaniu się do zmieniających się okoliczności; podkreśla potrzebę zapewnienia równowagi płci na wszystkich szczeblach administracji;

73. wzywa Komisję do przedstawienia dodatkowych informacji na temat finansowania i personelu zdecentralizowanych agencji UE w następnych WRF; uważa, że w przypadku niektórych agencji propozycja stabilnego finansowania i personelu będzie nadal osłabiać ich zdolność do wypełniania mandatów; ponownie podkreśla niezmienne stanowisko Parlamentu, że nowe zadania powinny być finansowane z nowych środków oraz że przesunięcia z programów i innych priorytetów muszą być stosowane tylko w wyjątkowych sytuacjach; uznaje potrzebę oceny i unikania potencjalnego nakładania się lub powielania działań między agencjami oraz określenia możliwości synergii i współpracy w celu zapewnienia efektywnej alokacji zasobów;

74. zauważa z zaniepokojeniem, że – jak się okazało – stabilna polityka kadrowa, którą Komisja sama sobie narzuciła, przyniosła efekty odwrotne do zamierzonych pod względem spełnienia wymogów operacyjnych; przyznaje, że Komisja zwróciła się o dodatkowe stanowiska w odniesieniu do WRF na lata 2028–2034, zwłaszcza w związku z wymogami w zakresie cyberbezpieczeństwa w odniesieniu do personelu; nalega, aby przy tworzeniu dodatkowych stanowisk uwzględnić potrzeby kadrowe wszystkich instytucji i organów; podkreśla szczególnie niepokojącą sytuację niektórych agencji UE, które otrzymują niewystarczające środki na działania operacyjne, co poważnie ogranicza ich zdolność do wypełniania mandatów, przestrzegania rozporządzenia w sprawie ustanowienia środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa w instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych Unii[10] oraz osiągania celów polityki i egzekwowania przepisów, a także ich obowiązków regulacyjnych; podkreśla, że w obliczu rosnących

---

10 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2023/2841 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa w instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych Unii (Dz.U. L, 2023/2841, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

wyzwań, z którymi należy się zmierzyć, instytucje i organy UE muszą zapewnić atrakcyjne warunki pracy, aby przyciągnąć kandydatów o wysokich kwalifikacjach;

75. podkreśla znaczenie systemu szkół europejskich jako sztandarowego modelu, który ustanawia wysokie wspólne standardy edukacyjne we wszystkich państwach członkowskich i oferuje uznawane na całym świecie kwalifikacje sprzyjające doskonałości akademickiej, mobilności osób uczących się i wspólnej tożsamości europejskiej; w związku z tym nawołuje do wsparcia i przewidywalnego finansowania w celu pokrycia obecnie niepokrytych długoterminowych kosztów strukturalnych, rozszerzenia obowiązków oraz zapewnienia widoczności, przejrzystości i pewności budżetowej;

76. zakłada, że wniosek Komisji będzie należycie odzwierciedlał rzeczywiste potrzeby wszystkich instytucji, organów i agencji, i z tego powodu nie proponuje dalszego zwiększenia środków; zamierza jednak w pełni bronić wniosku Komisji w przedstawionej formie i zapewnić niezbędne finansowanie silnej, skutecznej i wysokiej jakości europejskiej administracji publicznej, opartej na zasadzie równości obywateli Unii, w służbie wszystkich Europejczyków;

Instrumenty szczególne

77. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący instrumentu elastyczności, który ma składać się nie tylko ze stałej kwoty, lecz także z dodatkowych środków pochodzących z dochodów związanych z grzywnami i umorzeniami; w świetle swojego stanowiska z 7 maja 2025 r. uważa, że instrument elastyczności powinien otrzymywać środki z dodatkowych źródeł, mianowicie takich jak: niewykorzystane marginesy z poprzednich lat, roczna nadwyżka z poprzedniego roku oraz środki powracające z instrumentów finansowych, a w ostateczności przyszłe marginesy; uważa również, że wydatki z tego instrumentu powinny być w znacznym stopniu skoncentrowane na wstępie; apeluje o uproszczenie i racjonalizację procedur uruchamiania instrumentów specjalnych, w związku z czym uważa istnienie instrumentu jednolitej marży za przestarzałe i domaga się włączenia jego cech do instrumentu elastyczności; uważa, że z tej ogólnej zasady można by wyłączyć zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel i kwoty ponownie udostępnione na podstawie szczegółowych zasad dotyczących dochodów i umorzenia w przepisach dotyczących poszczególnych programów;

78. ponownie podkreśla, że powinien istnieć drugi instrument szczególny – rezerwa solidarnościowa na wypadek klęsk żywiołowych – w wysokości 4 mld EUR rocznie w cenach stałych z 2025 r., uruchamiany poza pułapami WRF, przeznaczony na zapewnienie solidarności w przypadku klęsk żywiołowych, który powinien uzupełniać proponowany mechanizm kaskadowy na wypadek sytuacji kryzysowych i powinien być regulowany przepisami umożliwiającymi

szybkie wypłaty oraz, w stosownych przypadkach, mechanizmami płatności zaliczkowych w ścisłej koordynacji ze wszystkimi odpowiednimi instrumentami, w tym UMOL+, co przyczyni się do zwiększenia odporności i gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej; uważa, że w obu instrumentach szczególnych powinna istnieć możliwość przenoszenia niewykorzystanych kwot przez cały okres WRF, aby zagwarantować elastyczność;

79. zauważa, że w rozporządzeniu w sprawie WRF Komisja proponuje przeznaczenie 88 mld EUR na Rezerwę na rzecz Ukrainy na finansowanie pomocy przedakcesyjnej oraz działań na rzecz przywracania do stanu pierwotnego i odbudowy; uważa, że kwota ta mogłaby zapewnić znaczące wsparcie; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Rezerwy na rzecz Ukrainy wykraczającej poza pułapy WRF w celu zaspokojenia wyjątkowych i nieprzewidywalnych potrzeb Ukrainy; zauważa jednak, że w przypadku kontynuacji konfliktu przydział ten byłby niewystarczający, aby zaspokoić potrzeby Ukrainy; apeluje o zwiększenie rezerwy i koncentrację wydatków na wstępie, aby udzielić Ukrainie dodatkowego wsparcia; podkreśla, że struktura finansowania dla Ukrainy powinna pozostać spójna, przejrzysta i skuteczna, w pełni wspierając proces przystąpienia tego kraju do UE, przy jednoczesnym wyraźnym rozróżnieniu między pomocą przedakcesyjną a potrzebami związanymi z odbudową;

Przepisy szczegółowe

80. przypomina, że obecne WRF były niedofinansowane, co wymagało rewizji WRF w 2024 r.; zauważa, że chociaż we wniosku dotyczącym WRF na lata 2028–2034 zwiększono elastyczność, ogólne kwoty przewidziane we wniosku Komisji nadal są niewystarczające;

81. ubolewa, że proponowane rozporządzenie w sprawie WRF nie zawiera klauzuli przeglądu śródokresowego; podkreśla, że rozporządzenie w sprawie WRF musi zobowiązywać Komisję do przedstawienia najpóźniej do lipca 2031 r. przeglądu funkcjonowania WRF, z pełnym uwzględnieniem ówczesnej sytuacji gospodarczej oraz najnowszych prognoz makroekonomicznych i dotyczących zatrudnienia oraz istotnych wydarzeń na arenie międzynarodowej; jest również zdania, że temu obowiązkowemu przeglądowi powinien, w stosownych przypadkach, towarzyszyć wniosek ustawodawczy dotyczący rewizji tego rozporządzenia zgodnie z procedurami określonymi w TFUE; podkreśla, że żaden taki przegląd nie powinien prowadzić do obniżenia wstępnie przydzielonych krajowych pul środków finansowych, określonych w rozporządzeniu w sprawie PPKR;

82. przypomina, że wybory europejskie odbędą się w 2034 r.; uważa, że data publikacji wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie następnych WRF, tj. 1 lipca 2033 r., jest znacznie późniejsza niż zwykle w cyklu WRF; apeluje o opublikowanie wniosku dotyczącego

WRF na okres po 2034 r. najpóźniej do lipca 2032 r.;

Zarządzanie

83. przyjmuje do wiadomości narrację Komisji, zgodnie z którą jej wnioski mają na celu zwiększenie elastyczności i uproszczenie w kolejnych WRF; uznaje, że elastyczność ma zasadnicze znaczenie dla reagowania na nieprzewidziane wyzwania, ale podkreśla, że nie może ona odbywać się kosztem rozliczalności, przewidywalności, przejrzystości i spójności polityki; ostrzega, że elastyczność pozbawiona przejrzystości pogłębiłaby lukę w demokratycznej rozliczalności i podważyłaby zaufanie publiczne do UE;

84. ubolewa, że wnioski Komisji dotyczące uproszczenia przynoszą korzyści przede wszystkim jej własnym procesom, a nie beneficjentom końcowym, pogłębiając tym samym deficyt demokratyczny w Unii; przypomina, że Parlament konsekwentnie opowiadał się za uproszczeniem dla beneficjentów końcowych, w tym za zmniejszeniem obciążeń administracyjnych związanych z dostępem do budżetu UE, a także za zwiększeniem efektywności wydatków; zaznacza, że uproszczenie nie może negatywnie wpływać na jakość programów ani na demokratyczną rozliczalność, ani też nie może być wykorzystywane jako pretekst do podważania zasad wielopoziomowego zarządzania i partnerstwa lub konstruktywnego dialogu z kluczowymi zainteresowanymi stronami i partnerami społecznymi, ponieważ ich właściwe stosowanie zwiększy skuteczność wydatków UE i będzie miało zasadnicze znaczenie dla powodzenia WRF; podziela obawy Trybunału Obrachunkowego, że podejście Komisji doprowadzi do uproszczenia w odniesieniu do interakcji Komisji z państwami członkowskimi, przy jednoczesnym zwiększeniu lub przeniesieniu obciążeń administracyjnych na szczebel krajowy, regionalny i beneficjentów; podkreśla, że uproszczenie będzie wymagało, w miarę możliwości, harmonizacji przepisów i wymogów sprawozdawczych między szczeblem unijnym, krajowym i regionalnym; podkreśla, że Parlament przedstawi wszystkie mechanizmy przejrzystości niezbędne do wypełniania roli strażnika interesów obywateli;

85. uważa, że obecny wniosek dotyczący PPKR może prowadzić do „renacjonalizacji” niektórych obszarów polityki UE ze względu na brak podejścia horyzontalnego i większą elastyczność przyznaną państwom członkowskich w wykonywaniu budżetu Unii w oparciu o podejście krajowe; nawołuje do zapewnienia, by budżet pozostał budżetem inwestycyjnym, który będzie koncentrował się na wartości dodanej UE i zapewni silne podejście horyzontalne;

86. podkreśla, że powszechnemu stosowaniu elastyczności i instrumentów opartych na wynikach w kolejnych WRF musi towarzyszyć wzmocnione wielopoziomowe sprawowanie rządów; uważa, że znaczące zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych, a

także partnerów społeczno-gospodarczych w opracowywanie, wdrażanie i monitorowanie działań finansowanych przez Unię ma zasadnicze znaczenie dla zrównoważenia wdrażania ukierunkowanego na Komisję, zmniejszenia luki w demokratycznej rozliczalności i zapewnienia, by wydatki odpowiadały rzeczywistym potrzebom terytorialnym; nalega, aby takim instrumentom towarzyszyła odpowiednia kontrola sprawowana przez wybranych przedstawicieli na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym, w stosownych przypadkach, oraz aby zachowana została rola Parlamentu w zakresie budżetu i udzielania absolutorium;

87. przypomina, że Trybunał Obrachunkowy stwierdził, iż tak zwany model oparty na wynikach, stworzony na podstawie doświadczeń RRF, przejawiał słabości w jego projektowaniu, stosowaniu i skuteczności; zauważa z zaniepokojeniem, że wnioski dotyczące WRF obejmują powszechne wykorzystanie finansowania niepowiązanego z kosztami odnośnych operacji w przypadku znacznej części instrumentów w następnych WRF; jest głęboko zaniepokojony tak dużą zmianą w kierunku nowego modelu wdrażania; zwraca uwagę na fakt, że bez odpowiednich zabezpieczeń zapewniających należyte zarządzanie finansami przy wdrażaniu finansowania unijnego lub bez jasnych kroków mających na celu wyeliminowanie niedociągnięć stwierdzonych w poprzednich lub istniejących instrumentach opartych na wynikach podejście to wiąże się ze znacznym ryzykiem i osłabia możliwość przeprowadzenia kontroli; zaznacza, że należy znaleźć rozwiązanie problemu rozbieżności między szacunkami kosztów związanymi z kamieniami milowymi i wartościami docelowymi a rzeczywistymi kosztami projektów, ponieważ ta rozbieżność może zagrozić realizacji uzgodnionych priorytetów politycznych na szczeblu unijnym; uważa, że ewentualny wzrost wydajności nie może odbywać się kosztem ochrony interesów finansowych Unii; podkreśla w szczególności, że w przypadku dużych i złożonych projektów podstawą nadal powinny być koszty, ponieważ ich zakres, czas trwania i wielopoziomowe finansowanie wymagają szczegółowej sprawozdawczości finansowej i dających się zweryfikować informacji o wydatkach, aby zagwarantować właściwe monitorowanie i rozliczalność; apeluje o ciągłe i rozszerzone stosowanie uproszczonych metod rozliczania kosztów, zwłaszcza w przypadku inwestycji na mniejszą lub średnią skalę, jako skutecznych i proporcjonalnych narzędzi zmniejszających obciążenia administracyjne, umożliwiających poprawę dostępności dla mniejszych beneficjentów oraz gwarantujących rozliczalność i identyfikowalność w wykorzystaniu funduszy unijnych;

88. podkreśla, że dane dotyczące poniesionych kosztów muszą pozostać dostępne dla organu udzielającego absolutorium w celu zweryfikowania wydajności i „stosunku jakości do ceny” w budżecie Unii; ostrzega, że bez przejrzystości kosztów kontrola parlamentarna grozi przekształceniem się w zabieg formalny, który nie będzie w stanie zapewnić należytego zarządzania finansami w ramach

budżetu; wzywa Komisję do zapewnienia systematycznych działań następczych w związku z ustaleniami i zaleceniami Trybunału Obrachunkowego;

89. podkreśla potrzebę zapewnienia większej spójności w monitorowaniu i wdrażaniu programów wydatków UE oraz we włączaniu ważnych celów i zobowiązań UE do głównego nurtu polityki; podkreśla, że wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wykonania stanowi pierwszy krok we wprowadzaniu horyzontalnych ram monitorowania wydatków i wykonania budżetu, mających na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych; uważa, że podejście to, o ile zostanie odpowiednio wdrożone, może prowadzić do wzmocnienia nadzoru demokratycznego; podkreśla, że kompleksowe włączenie zasad horyzontalnych do jednolitych ram umożliwiłoby skuteczne monitorowanie i lepiej odzwierciedlałoby priorytety polityczne Unii; nalega, aby w ramach wykonania priorytetowo traktować wskaźniki oddziaływania, które mierzą rzeczywiste wyniki dla obywateli; podkreśla, że proponowane rozporządzenie w sprawie wykonania musi zapewnić, aby wskaźniki sprawozdawczości były obowiązkowe tam, gdzie jest to istotne, oraz porównywalne między wszystkimi państwami członkowskimi i we wszystkich trybach zarządzania; ostrzega, że bez takiej porównywalności organ udzielający absolutorium nie będzie w stanie ocenić względnej skuteczności ani zidentyfikować programów osiągających słabe wyniki; podkreśla, że wskaźniki wykonania muszą wyraźnie wynikać z celów każdego programu i powinny odzwierciedlać osiągnięcia, wyniki i oddziaływanie; podkreśla, że wydatki związane z klimatem muszą zostać uwzględnione w WRF, aby umożliwić dokładne monitorowanie i śledzenie finansowania oraz jego skutków;

90. podkreśla, że budżet UE odgrywa zasadniczą rolę we wspieraniu podstawowych wartości UE, takich jak demokracja i pluralizm, zapisanych w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej; z zadowoleniem przyjmuje niedawno opublikowaną strategię UE na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w której uznaje się ważną rolę organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zapewnianiu doradztwa, wsparcia i wiedzy fachowej w zakresie opracowywania i wdrażania prawodawstwa i polityki UE; podkreśla w związku z tym potrzebę zapewnienia długoterminowego, przewidywalnego i wystarczającego finansowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego;

91. przypomina, że zgodnie z wymogami rozporządzenia finansowego programy i działania powinny być wdrażane, jeżeli jest to wykonalne i właściwe oraz zgodne z odpowiednimi przepisami sektorowymi, aby osiągnąć wyznaczone cele, przy jednoczesnym poszanowaniu warunków pracy i zatrudnienia zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, prawem Unii, konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy i układami zbiorowymi, z uwzględnieniem zasady równości płci i bez wyrządzania poważnych szkód dla celów środowiskowych Unii;

92. podkreśla, że wszelkie finansowanie musi być zgodne z wytycznymi Komisji w sprawie finansowania działań związanych z opracowywaniem, wdrażaniem, monitorowaniem i egzekwowaniem prawodawstwa i polityki Unii; przypomina w związku z tym oświadczenie Komisji w sprawie programu LIFE z 1 kwietnia 2025 r.;

Zarządzanie budżetowe

93. odnotowuje ogólną strukturę czterech działów WRF, w formie proponowanej przez Komisję, w porównaniu z siedmioma działami obecnych WRF; zauważa z zaniepokojeniem, że Komisja proponuje zmniejszenie liczby programów unijnych z 60 do 19, co wprowadza brak jasności co do celów i nomenklatury budżetowej, a tym samym osłabia przejrzystość i rozliczalność; podkreśla, że stanowisko Parlamentu w sprawie struktury tych nowych programów WRF zostanie określone w procedurze współdecyzji w odniesieniu do odpowiednich sektorowych aktów ustawodawczych; nalega, aby proponowana nomenklatura budżetowa, jak również kwoty przypisane do poszczególnych linii budżetowych, odzwierciedlały wszystkie szczegółowe cele danego programu oraz realizowane w jego ramach, z myślą o zapewnieniu przejrzystości, przewidywalności i rozliczalności oraz dostarczeniu władzy budżetowej informacji niezbędnych do ustanowienia budżetu rocznego i sprawowania nadzoru nad jego wykonaniem;

94. ubolewa w związku z tym, że nomenklatura budżetowa zaproponowana w prawodawstwie sektorowym jest zdecydowanie niewystarczająca; podkreśla, że uproszczenie struktury budżetowej nie może odbywać się kosztem przejrzystości ani zdolności władzy budżetowej do sprawowania skutecznej kontroli i podejmowania świadomych decyzji; podkreśla, że nomenklatura musi pozostać odpowiednio szczegółowa, aby odzwierciedlać cele programu określone w aktach podstawowych, zachować widoczność działań UE w kontekście wszystkich celów i priorytetów polityki oraz umożliwić Parlamentowi pełne wykonywanie jego funkcji kontrolnej; apeluje o bardziej szczegółową nomenklaturę, aby umożliwić rzetelną roczną procedurę budżetową, projekty budżetów korygujących oraz procedurę udzielania absolutorium; przypomina, że roczna procedura budżetowa jest podstawowym demokratycznym mechanizmem przydziału środków w wieloletnich ramach finansowych;

95. zauważa, że przesunięcia budżetowe na mocy rozporządzenia finansowego już zapewniają elastyczność podczas wykonywania budżetu; podkreśla, że Komisja może obecnie wykonywać przesunięcia znacznych kwot między obszarami polityki bez zatwierdzenia przez władzę budżetową, co ogranicza nadzór; apeluje – z uwagi na brak wystarczająco szczegółowej struktury budżetu – o przyjęcie nowych przepisów określających zarówno maksymalną kwotę, jak i odsetek dla każdej linii budżetowej w przypadku przesunięć bez zatwierdzenia; uważa, że przesunięcia z innych

instytucji Unii poniżej określonego progu mogłyby zostać wyłączone z procedury sprzeciwu jako środek upraszczający;

96. podkreśla potrzebę solidnego zarządzania, które zapewni parlamentarną rozliczalność, nadzór i kontrolę, a także skuteczną strukturę zwalczania nadużyć finansowych; wyraża ponadto obawy w kwestii tego, w jaki sposób Komisja uzyska wystarczającą pewność na szczeblu UE co do legalności i prawidłowości wydatków, a przypomina, że taka wyraźna pewność jest niezbędna, aby Parlament mógł wykonywać swoją rolę organu udzielającego absolutorium; odrzuca każde podejście, które ogranicza Parlament do roli wyłącznie konsultacyjnej lub informacyjnej przy uruchamianiu jakiegokolwiek instrumentu lub funduszu w następnych WRF; podkreśla, że elastyczność budżetowa nie może powodować obchodzenia prerogatyw władzy budżetowej oraz że wszelkie przesunięcia, przeprogramowania i uruchomienie buforów lub innych rezerw muszą podlegać zatwierdzeniu przez Parlament; uważa, że prawdziwa elastyczność wymaga zarówno zdolności szybkiego reagowania, jak i legitymacji demokratycznej, co można osiągnąć jedynie dzięki pełnemu uczestnictwu Parlamentu w podejmowaniu decyzji dotyczących przydziału i wykorzystania zasobów;

97. wyraża zaniepokojenie brakiem przewidywalności finansowania UE, który może wynikać z nadmiernych mechanizmów elastyczności i powtarzających się przesunięć; uznaje potrzebę większej elastyczności w przydzielaniu zasobów w ramach niektórych programów, ale podkreśla, że nie może to zagrażać długoterminowym celom polityki, przewidywalności finansowania ani prerogatywom Parlamentu; podkreśla, że chociaż obecne WRF cechuje niewystarczająca elastyczność w dostosowywaniu się do zmieniających się priorytetów, następne WRF muszą zapewniać lepszą równowagę między przewidywalnością inwestycji a zdolnością dostosowawczą; podkreśla, że niektóre obszary polityki wymagają większej stabilności finansowania niż inne; zdecydowanie odrzuca powtarzające się przesunięcia jako sposób finansowania priorytetów Unii, ponieważ przesunięcia takie utrudniają realizację programów i zagrażają osiągnięciu uzgodnionych celów polityki;

98. odnotowuje proponowane zwiększenie zaciągania i udzielania pożyczek w następnych WRF; uważa, że władza budżetowa musi uważnie monitorować wpływ tego podejścia na margines elastyczności WRF lub inne gwarancje; domaga się, aby operacje zaciągania i udzielania pożyczek odbywały się z poszanowaniem uprawnień współprawodawców i władzy budżetowej;

99. ponawia apel o wzmocnienie partnerstwa inwestycyjnego z grupą EBI w celu zwiększenia dźwigni finansowej budżetu UE, zmobilizowania inwestycji prywatnych i ograniczenia ryzyka w ważnych obszarach polityki, takich jak: klimat, konkurencyjność, mieszkalnictwo, przedsiębiorczość społeczna oraz innowacje, obrona

i wymiar zewnętrzny; podkreśla, że w ramach tego i podobnych partnerstw z innymi partnerami realizującymi działania, wykorzystujących środki z budżetu UE we wszystkich obszarach polityki i ograniczających ryzyko inwestycji tam, gdzie jest to stosowne, należy utrzymać dostosowane instrumenty ułatwiające dostęp MŚP, spółkom o średniej kapitalizacji i konsorcjom transgranicznym, przy jednoczesnym zapewnieniu solidnego zarządzania, przejrzystości i unijnej wartości dodanej; ponownie podkreśla znaczenie odpowiedniego finansowania pomocy technicznej, opracowanej wspólnie przez EBI i Komisję, dla organów wykonawczych, aby pomóc w zapewnieniu terminowej realizacji i dodatkowości inwestycji, w szczególności poprzez budowanie zdolności administracyjnych i opracowywanie katalogów inwestycji, oraz wzywa do zapewnienia odpowiedniego finansowania w celu zagwarantowania stałego oddziaływania;

100. przypomina swoje od dawna niezmienne stanowisko, zgodnie z którym wszystkie wydatki na szczeblu UE powinny wchodzić w zakres kompetencji władzy budżetowej, co zapewni demokratyczną kontrolę, przejrzystość oraz ochronę interesów finansowych Unii;

Zarządzanie legislacyjne

101. podkreśla, że w celu uzyskania zgody Parlamentu każdy aspekt WRF, zwłaszcza elementy budżetowe, należy uznać za pakiet i poddać prawdziwym negocjacjom; ponownie wyraża sprzeciw wobec sposobu, w jaki przyjęto obecne i poprzednie rozporządzenia w sprawie WRF, ponieważ Rada Europejska przekroczyła swoje uprawnienia, określając z góry wiele elementów, takich jak pule środków finansowych i przepisy dotyczące poszczególnych obszarów polityki, naruszając tym samym postanowienia traktatu zarówno pod względem merytorycznym, jak i pod względem intencji; wyraża poważne zaniepokojenie faktem, że wstępne schematy negocjacyjne przygotowane przez prezydencję Rady powielają tę wadliwą metodykę i uwzględniają kwestie objęte procedurą współdecyzji przy ustanawianiu nowych przepisów dotyczących programów UE;

102. wyraża poważne zaniepokojenie szerszymi cechami koncepcji programów i wnioskami sektorowymi, w których istotne decyzje polityczne i budżetowe przenoszone są z aktu podstawowego na programy prac, co znacznie osłabia rolę ustawodawczą Parlamentu; zdecydowanie sprzeciwia się przeniesieniu elementów ustawodawczych z rozporządzeń sektorowych, co wyklucza Parlament z decyzji podejmowanych obecnie w ramach zwykłej procedury ustawodawczej oraz stwarza niepewność prawa dla beneficjentów;

103. nalega, aby wszystkie istotne wybory polityczne, takie jak: cele programów, priorytety wydatków, przydziały środków finansowych, stopy finansowania, kryteria kwalifikowalności, kwalifikacji i wyboru,

warunki, definicje i metody obliczania, były określane w odpowiednich aktach podstawowych, z pełnym poszanowaniem prerogatyw Parlamentu jako współprawodawcy i władzy budżetowej, a nie w programie prac lub podobnych uprawnieniach; domaga się, aby cele i kwestie związane z zarządzaniem były określane w aktach podstawowych, a wszelkie elementy uzupełniające i nieistotne, które nie zostały uwzględnione w akcie podstawowym, były przyjmowane wyłącznie w drodze aktów delegowanych, bez możliwości stosowania aktów wykonawczych lub innych procedur, które nie podlegają zgodzie Parlamentu; domaga się zatem, aby wszystkie wieloletnie i roczne programy prac były przyjmowane w drodze aktów delegowanych, zgodnie z art. 290 TFUE, w celu zapewnienia systematycznego zaangażowania Parlamentu w podejmowanie decyzji politycznych i sprawowanie kontroli; kategorycznie odrzuca próby przeniesienia programowych decyzji strategicznych na procedury komitetowe lub inne ustalenia; ostrzega, że Parlament nie zaakceptuje żadnego wniosku, który nie gwarantuje jego pełnych uprawnień ustawodawczych i nadzorczych; podkreśla, że zmniejszenie poziomu szczegółowości aktów podstawowych skutkuje przesunięciem ważnych wyborów politycznych na etap wdrażania, a tym samym osłabieniem demokratycznej rozliczalności i marginalizacją roli Parlamentu w podejmowaniu decyzji politycznych mających istotne konsekwencje polityczne i budżetowe;

104. podkreśla, że szeroki zakres celów proponowanych rozporządzeń sektorowych wymaga zmienionej procedury oceny projektów pilotażowych i działań przygotowawczych, aby zabezpieczyć i tak już ograniczone prawo inicjatywy Parlamentu; uważa, że jaśniejsze kryteria i usprawnione procedury są niezbędne, by zapewnić Parlamentowi możliwość dalszego inicjowania innowacyjnych działań i testowania nowych koncepcji politycznych w kontekście działów 1, 2 i 3; podkreśla, że rozszerzenie zakresu programów nie może ograniczać zdolności Parlamentu do proponowania projektów pilotażowych i działań przygotowawczych w konkretnych obszarach polityki;

Poszanowanie praworządności i podstawowych wartości

105. podkreśla, że przestrzeganie wartości Unii i praw podstawowych jest zasadniczym warunkiem dostępu do funduszy UE; podkreśla potrzebę utrzymania współzależności między poszanowaniem praworządności a dostępem do funduszy UE w WRF na lata 2021–2027; uważa, że ochrona interesów finansowych Unii jest nierozerwalnie związana z poszanowaniem praworządności i wartości Unii; podkreśla, że rozporządzenie dotyczące warunkowości

w zakresie praworządności[11] jest kluczowym narzędziem ochrony interesów finansowych Unii przed naruszeniami praworządności i powinno być stosowane zawsze, gdy spełnione są warunki prawne, w odniesieniu do całego budżetu UE, w tym instrumentów opartych na wynikach oraz środków udzielanych na podstawie art. 122 TFUE; wzywa Komisję i Radę do rygorystycznego i konsekwentnego stosowania wspomnianego rozporządzenia oraz – w razie potrzeby – do podejmowania działań bez zbędnej zwłoki;

106. nalega, aby w następnych WRF zawrzeć skuteczny i spójny zestaw narzędzi związanych z wartościami Unii obejmujący demokrację, praworządność i prawa podstawowe oraz obowiązujący względem wszystkich funduszy UE; ubolewa nad nakładającymi się przepisami mechanizmu warunkowości wprowadzonymi w szczególności przez PPKR, oraz apeluje o jednolite, spójne i kompleksowe ramy we wszystkich unijnych programach finansowania, w pełnej zgodności z rozporządzeniem dotyczącym warunkowości w zakresie praworządności, obejmujące zarówno warunki podstawowe, które należy spełnić, aby uzyskać dostęp do finansowania UE, jak i środki służące wstrzymaniu finansowania, gdy odpowiednie warunki nie są już spełniane; zwraca się do Komisji o skonsolidowanie wszystkich narzędzi praworządności w jednolite i kompleksowe ramy zapewniające jasne, obiektywne i przejrzyste kryteria stosowania oraz umożliwiające Komisji zapewnienie koordynacji między tymi narzędziami;

107. domaga się wstrzymania środków finansowych Unii w przypadku niespełnienia zasadniczych wymagań oraz uwolnienia zamrożonych środków finansowych zainteresowanym państwom członkowskim dopiero po pełnym wdrożeniu istotnych reform i udowodnieniu w możliwy do zweryfikowania sposób, że zasady praworządności są przestrzegane w praktyce, zgodnie z ustaleniami zawartymi w sprawozdaniach na temat praworządności; podkreśla, że decyzje o zawieszeniu lub ograniczeniu finansowania unijnego w związku z naruszeniami praworządności muszą opierać się na obiektywnych i spójnie stosowanych kryteriach i nie mogą opierać się na innych przesłankach ani być wynikiem negocjacji;

108. przyznaje, że w kontekście PPKR Komisja proponuje możliwość ponownego udostępnienia środków, które zostają umorzone z powodu braku środków zaradczych w odpowiedzi na stwierdzone naruszenie praworządności na mocy rozporządzenia dotyczącego warunkowości w zakresie praworządności, na programy objęte zarządzaniem bezpośrednim lub pośrednim; domaga się wyjaśnienia, w jaki sposób takie umorzone kwoty mogłyby być przekazywane na

---

11 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

inne programy, i apeluje o zakaz przegrupowania zamrożonych środków; podkreśla, że decyzja o wykorzystaniu umorzonych środków należy do prerogatyw władzy budżetowej w ramach rocznej procedury budżetowej i nie powinna być pozostawiona w gestii Komisji;

109. podkreśla, że potrzebne jest solidne podejście, aby zagwarantować, że prawowici odbiorcy końcowi i beneficjenci nie będą karani za zawieszenie funduszy UE dla ich rządu w wyniku naruszeń praworządności; podkreśla, że zasada ta leży u podstaw inteligentnej warunkowości;

Kwestie związane z porozumieniem międzyinstytucjonalnym

110. podkreśla, że mechanizm sterujący nie zrekompensuje utraty uprawnień ustawodawczych ani budżetowych Parlamentu; podkreśla, że roczny budżet powinien odzwierciedlać priorytety polityczne i plany uzgodnione przez współprawodawców; podkreśla, że właściwe zarządzanie budżetem i zachowanie prerogatyw władzy budżetowej są zasadniczymi warunkami wstępnymi zwiększenia wagi rocznej procedury budżetowej oraz że mechanizmy sterujące mogą funkcjonować tylko w oparciu o fundamenty;

111. odrzuca ustalenia, które ograniczałyby swobodę władzy budżetowej w zakresie podejmowania autonomicznych decyzji dotyczących priorytetów budżetowych i przydziału środków; zdecydowanie sprzeciwia się mechanizmom, które umożliwiłyby Komisji wstępne podejmowanie decyzji budżetowych w drodze ocen technicznych; kategorycznie odrzuca możliwość wpływania przez Radę Europejską na roczną procedurę budżetową w drodze konkluzji, ponieważ stanowiłoby to wyraźne naruszenie postanowień traktatu i podważałoby równowagę instytucjonalną ustanowioną w odniesieniu do podejmowania decyzji budżetowych; przypomina, że w rozporządzeniu finansowym przewiduje się już możliwość uwolnienia rezerw budżetowych; wzywa Komisję do systematycznej koordynacji z władzą budżetową przed podjęciem dobrowolnych zobowiązań dotyczących korzystania z wbudowanej elastyczności oraz apeluje, aby każdy przypadek uruchomienia środków wymagał zatwierdzenia w drodze decyzji władzy budżetowej;

112. zauważa z zaniepokojeniem, że Komisja proponuje w porozumieniu międzyinstytucjonalnym[12] zwiększenie odchylenia od kwot orientacyjnych w prawodawstwie sektorowym z obecnych 15 % do 20 %; podkreśla, że proponowane zwiększenie tej wartości, w połączeniu z łączeniem programów i znacznie większymi budżetami na program, stworzyłoby znaczne możliwości wprowadzania zmian bez udziału współprawodawców; wyraża poważne zastrzeżenia co do skumulowanego wpływu tych zmian na nadzór demokratyczny i

12 (COM(2025)0572).

równowagę uprawnień instytucjonalnych; uważa, że takie rozszerzenie elastyczności wykonawczej podważa prerogatywy władzy budżetowej; apeluje w związku z tym o ograniczenie maksymalnego odchylenia od kwot orientacyjnych do 5 % w całym okresie trwania programów, niezależnie od stosowania właściwych przepisów rozporządzenia w sprawie WRF i porozumienia międzyinstytucjonalnego, tak aby znaczące realokacje środków budżetowych w dalszym ciągu podlegały odpowiedniej kontroli demokratycznej oraz współprawodawczemu procesowi decyzyjnemu; podkreśla, że ten obniżony próg pozwoliłby utrzymać niezbędną elastyczność operacyjną przy jednoczesnym zachowaniu zasadniczej roli Parlamentu w nadzorze budżetowym;

113. podkreśla znaczenie utrzymania regularnego międzyinstytucjonalnego dialogu na temat zasobów własnych i wzywa do zwiększenia częstotliwości posiedzeń;

114. proponuje dodanie specjalnego załącznika dotyczącego współpracy w dziedzinie mechanizmu warunkowości; w tym kontekście uważa, że regularny dialog między trzema instytucjami na temat aktualnej ochrony budżetu UE w odniesieniu do praworządności byłby skutecznym sposobem poprawy koordynacji w obszarze zestawu narzędzi na rzecz praworządności;

Zasoby własne

115. potwierdza silne zaangażowanie Parlamentu na rzecz wprowadzenia nowych zasobów własnych w celu zapewnienia zrównoważonego i przewidywalnego długoterminowego finansowania budżetu UE; ponownie podkreśla potrzebę zrównoważonych i odpornych dochodów w budżecie Unii, które powinny odpowiadać stronie wydatków, gwarantując w ten sposób stabilność budżetową, efektywność i dyscyplinę budżetową, a tym samym umożliwiając Unii realizację jej potrzeb i priorytetów;

116. ponawia swój wieloletni apel o wprowadzenie nowych, rzeczywistych zasobów własnych, nie tylko w celu spłaty zadłużenia w ramach NGEU, ale również w celu sfinansowania ambitniejszych celów politycznych Unii; wyraża niezmienne przekonanie, że konieczne jest wprowadzenie nowych rzeczywistych zasobów własnych w celu finansowania budżetu Unii; przypomina, że bez nowych zasobów obciążenie finansowe nieuchronnie spadnie na państwa członkowskie w postaci zwiększonych wkładów z tytułu zasobów własnych opartych na DNB; uważa w związku z tym, że wprowadzenie nowych, rzeczywistych źródeł dochodów w kwocie co najmniej 60 mld EUR rocznie jest zasadniczym warunkiem ambitnych WRF na lata 2028–2034;

117. jest głęboko zaniepokojony całkowitym brakiem postępów w pracach nad reformą systemu zasobów własnych w Radzie od 2020 r.;

podkreśla, że rzeczywiste nowe zasoby własne są właściwym rozwiązaniem w epoce ograniczeń budżetowych, pozwalającym sfinansować zarówno dotychczasowe, jak i nowe polityki Unii oraz tak bardzo potrzebne inwestycje w UE;

118. ponownie podkreśla swoją od dawna wyrażaną krytykę, zgodnie z którą opracowywanie i negocjowanie budżetu w oparciu o zasadę „sprawiedliwego zwrotu” nieuchronnie doprowadzi do zmniejszenia wartości dodanej UE, ponieważ osłabia to sens wspólnego inwestowania w wspólne i europejskie dobra publiczne; jednocześnie uznaje zalety zasobów własnych opartych na DNB ze względu na ich niezawodną funkcję równoważącą; wzywa Radę i państwa członkowskie, aby powstrzymały się od przedłużania jakichkolwiek obniżek ryczałtowych oraz dążyły do sprawiedliwej, ogólnej i powszechnej równowagi budżetowej poprzez skupienie się na synergii i unijnej wartości dodanej w duchu solidarności, a także zapewniły większą przejrzystość;

119. przypomina, że decyzja w sprawie zasobów własnych wymaga jednomyślności w Radzie, konsultacji z Parlamentem oraz ratyfikacji na szczeblu krajowym przez wszystkie państwa członkowskie; podkreśla, że każdy koszyk nowych zasobów własnych musi być postrzegany jako sprawiedliwy, aby uniknąć sytuacji, w których wdrożenie takich źródeł dochodów w nieproporcjonalny sposób obciążałoby niektóre państwa członkowskie;

120. uważa, że w obliczu bezprecedensowych wyzwań wymagających znacznego zwiększenia inwestycji w wielu obszarach polityki w następnym okresie WRF należy poszerzyć, wzmocnić, zdywersyfikować i zmodernizować w uzasadniony sposób podstawę dochodów budżetu UE; nalega, aby w tym celu dostosować i zmodernizować istniejące zasoby własne oraz bez dalszej zwłoki wprowadzić nowe zasoby własne; uważa ponadto, że dochody inne niż własne powinny być zasadniczym składnikiem kombinacji źródeł dochodów, a dobrze zdefiniowane operacje zaciągania i udzielania pożyczek, w odniesieniu do których powiązane zobowiązania warunkowe są bezpiecznie pokryte z marginesu elastyczności w ramach pułapów zasobów własnych, powinny pozostać wykonalną opcją rezerwową, przynajmniej w czasach nieprzewidzianych kryzysów;

121. przypomina o zobowiązaniu prawnym i odpowiedzialności politycznej za terminową spłatę długu w ramach NGEU; przypomina swoje stanowisko, zgodnie z którym spłata długu w ramach NGEU powinna być nadal realizowana w sposób rozważny i elastyczny, w tym, w miarę możliwości, poprzez operacje refinansowania, aby zminimalizować presję na WRF i ich programy na lata 2028–2034;

122. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz określenia nowych zasobów własnych, jak również propozycje pewnych

kalibracji tradycyjnych zasobów własnych, takich jak cła, w celu wzmocnienia autonomii finansowej Unii i zmniejszenia zależności od wkładów krajowych, zapewniając w ten sposób przyszłe finansowanie budżetu Unii; popiera zaproponowane przez Komisję szersze podejście oparte na koszyku, ponieważ stanowi ono realistyczną drogę do zapewnienia niezbędnego wsparcia w Radzie; odnotowuje proponowane różne rodzaje zasobów własnych; zdecydowanie podkreśla jednak, że każdy koszyk nowych zasobów własnych musi bezwzględnie zostać przyjęty w tym samym czasie co kolejne wieloletnie ramy finansowe oraz musi generować stabilny i wystarczający przepływ dochodów w wysokości co najmniej około 60 mld EUR rocznie, ponieważ poziom ten jest niezbędny dla zapewnienia stałej spłaty pożyczek zaciągniętych w ramach NGEU, wypełniania zobowiązań Unii i finansowania wspólnych inwestycji w europejskie dobra publiczne; wzywa Radę do szybkiego osiągnięcia porozumienia w sprawie nowych zasobów własnych w celu zapewnienia długoterminowej pewności budżetowej;

123. domaga się, aby w przypadku wyeliminowania niektórych elementów koszyka Rada zastąpiła wynikającą z tego lukę zwiększonymi stawkami poboru z innych źródeł lub innymi źródłami; podkreśla, że nowe źródła nie powinny szkodzić konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw ani konkurencyjności całej UE; uważa, że należy zbadać potencjał dochodowy m.in. opłaty od usług cyfrowych nakładanej na duże platformy cyfrowe, opłaty od usług hazardowych i bukmacherskich online, rozszerzenia mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO2 oraz opłaty opartej na jednolitej stawce od zysków kapitałowych z kryptoaktywów jako możliwych rozwiązań, jeżeli inne proponowane zasoby własne nie uzyskają poparcia wśród państw członkowskich, aby zapewnić sprawiedliwość podatkową i poziom dochodów proporcjonalny do potrzeb;

124. uważa, że wspólne zaciąganie pożyczek stanowi realną opcję, która daje Unii możliwość szybkiego reagowania na nieoczekiwane wydarzenia oraz ułatwia terminowe finansowanie unijnych polityk o wyraźnej wartości dodanej dla UE; podkreśla, że takie rozwiązanie powinno być w pełni zgodne ze strategicznymi priorytetami UE w zakresie europejskich dóbr publicznych lub sprzyjać inwestycjom w projekty transgraniczne lub ogólnoeuropejskie, które zwiększają potencjał wzrostu gospodarczego UE;

125. podkreśla znaczenie wniosku Komisji dotyczącego nowego rodzaju mechanizmu kryzysowego opartego na zaciąganiu pożyczek nadzwyczajnych zabezpieczonych dodatkowym marginesem elastyczności w ramach pułapu zasobów własnych i na niezmiennie doskonałym ratingu kredytowym budżetu UE; zauważa, że instrument ten jest ograniczony w czasie oraz podlega z góry określonym kryteriom i ograniczeniom dotyczącym jego celu, zakresu i wielkości, które wyznacza dodatkowy dostępny specjalny margines

elastyczności; zauważa ponadto, że instrument ten umożliwi Unii uruchomienie do 395 mld EUR w formie pożyczek dla państw członkowskich w przypadku wystąpienia poważnych kryzysów, poważnych trudności lub poważnych zagrożeń nimi w latach 2028–2034; wyraża zadowolenie, że proponowany mechanizm nie opierałby się na art. 122 TFUE, który pomija Parlament jak w poprzednich przypadkach, ale na rozporządzeniu Rady na mocy art. 311 ust. 4 TFUE, które wymaga zgody Parlamentu, zapewniając w ten sposób równowagę instytucjonalną i odpowiedzialność proceduralną;

126. uważa, że mechanizm ten może być kolejnym narzędziem na szczeblu UE umożliwiającym szybkie i skuteczne reagowanie na rosnące potrzeby, co wielokrotnie postulował Mario Draghi, a także na nieprzewidywalne wydarzenia; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wykorzystania doświadczeń zdobytych w ramach NGEU do finansowania i wdrażania przyszłych strategicznych inwestycji UE;

127. oświadcza, że zatwierdzi jedynie długoterminowy budżet, obejmujący odpowiednie i stabilne dochody, który będzie dostosowany do celów Unii w zmieniającym się świecie;

Poprawki do rozporządzenia w sprawie WRF

128. zwraca się do Komisji o uwzględnienie poniższych zmian:

we wniosku dotyczącym rozporządzenia Rady należy wprowadzić następujące zmiany:

Zmiana 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 13

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
(13) Nietematyczne instrumenty szczególne są niezbędne, aby zapewnić elastyczność na rzecz dowolnego działu WRF w zależności od potrzeb oraz ułatwić procedurę budżetową. Jednolity margines powinien umożliwiać przesuwanie marginesów dostępnych poniżej pułapów środków na zobowiązania i środków na płatności, odpowiednio, między latami budżetowymi, a, w przypadku środków na zobowiązania – między działami WRF, bez przekraczania łącznych kwot pułapów WRF na środki na zobowiązania i środki na płatności na cały okres WRF. Zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami i ostrożnego budżetowania, uruchomienie kwot marginesów z bieżącego i przyszłego roku budżetowego powinno być ostatecznością.	***skreśla się***

Zmiana 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 13 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	(13a) Biorąc pod uwagę niepewność co do przyszłych zmian stóp procentowych oraz w celu uniknięcia nadmiernej presji na programy unijne,

	należy ustanowić tematyczny instrument szczególny – Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy (EURI), który pokryje spłatę kapitału oraz koszty finansowania związane z programem NextGenerationEU. Niezbędne środki na zobowiązania i odpowiadające im środki na płatności w budżecie Unii powinny być udostępniane poza pułapami WRF.

Zmiana 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
(14) Instrument elastyczności powinien być dostępny, aby umożliwiać finansowanie konkretnych nieprzewidzianych wydatków w danym roku budżetowym. Instrument elastyczności powinien się składać ze stałej kwoty oraz z kwot odpowiadających dochodom pobieranym w związku z realizacją polityk Unii, na które to kwoty składają się grzywny, inne kary i sankcje nałożone przez instytucje Unii oraz wszelkie narosłe odsetki lub inne dochody generowane przez te kwoty, ***a także*** z kwot odpowiadających umorzeniom środków innych niż zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel, z wyłączeniem kwot umorzeń ponownie udostępnionych zgodnie z przepisami szczegółowymi dotyczącymi ponownego udostępniania środków odpowiadających umorzeniom.	(14) Instrument elastyczności powinien być dostępny, aby umożliwiać finansowanie konkretnych nieprzewidzianych wydatków w danym roku budżetowym. Instrument elastyczności powinien się składać ze stałej kwoty oraz z kwot odpowiadających dochodom pobieranym w związku z realizacją polityk Unii, na które to kwoty składają się grzywny, inne kary i sankcje nałożone przez instytucje Unii oraz wszelkie narosłe odsetki lub inne dochody generowane przez te kwoty, z kwot odpowiadających umorzeniom środków innych niż zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel, z wyłączeniem kwot umorzeń ponownie udostępnionych zgodnie z przepisami szczegółowymi dotyczącymi ponownego udostępniania środków odpowiadających umorzeniom***, marginesów***

	pozostawionych z poprzednich lat, rocznej nadwyżki, a także środków zwracanych z instrumentów finansowych, bez uszczerbku dla przepisów dotyczących poszczególnych programów. W razie potrzeby i w ostateczności powinna istnieć możliwość, w ramach rocznej procedury budżetowej, zwiększenia kwoty instrumentu elastyczności o kwotę, która zostałaby w pełni skompensowana w marginesie środków na zobowiązania lub środków na płatności co najmniej jednego działu WRF na dany rok budżetowy lub przyszłe lata budżetowe.

Zmiana 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 1 – artykuł 2 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
2. W przypadku gdy konieczne jest wykorzystanie zasobów instrumentów szczególnych przewidzianych w art. 6 ***i*** 8, środki na zobowiązania i odpowiadające im środki na płatności zapisuje się w budżecie poza odpowiednimi pułapami WRF.	2. W przypadku gdy konieczne jest wykorzystanie zasobów instrumentów szczególnych przewidzianych w art. ***5a,*** 6***,*** 8 ***i 8a***, środki na zobowiązania i odpowiadające im środki na płatności zapisuje się w budżecie poza odpowiednimi pułapami WRF.
W przypadku gdy konieczne jest wykorzystanie zasobów jednolitego marginesu zgodnie z art. 7, środki na zobowiązania i odpowiadające im środki na płatności zapisuje się w budżecie poza odpowiednimi pułapami WRF na dany rok.	

Zmiana 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 2 – artykuł 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	Artykuł 3a
	Łączny margines na płatności
	1. Co roku, począwszy od 2029 r., w ramach dostosowań technicznych, o których mowa w art. 4, Komisja dostosowuje pułap płatności na lata 2029–2034 w górę o kwotę równoważną różnicy między wykonanymi płatnościami a pułapem płatności WRF na rok n-1.
	2. Dostosowania na podstawie ust. 1 w pełni kompensuje się odpowiadającym im obniżeniem pułapu płatności na rok n-1.

Zmiana 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 2 – artykuł 4 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
c) obliczenia łącznego marginesu na zobowiązania, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a);	***skreśla się***

Zmiana 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 2 – artykuł 4 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
d) obliczenia dostosowania pułapu środków na płatności w ramach łącznego marginesu na płatności, o którym mowa w art. ***7 ust. 1 lit. b)***;	d) obliczenia dostosowania pułapu środków na płatności w ramach łącznego marginesu na płatności, o którym mowa w art. ***3a***;

Zmiana 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 2 – artykuł 4 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
e) obliczenia maksymalnej kwoty marginesu na nieprzewidziane wydatki, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. c);	***skreśla się***

Zmiana 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 2 – artykuł 4 – ustęp 1- litera f

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
f) obliczenia kwot, które mają zostać udostępnione na rzecz instrumentu elastyczności na podstawie art. 8 ust. 2 ***akapit pierwszy lit. a) i b)***.	f) obliczenia kwot, które mają zostać udostępnione na rzecz instrumentu elastyczności na podstawie art. 8 ust. 2;

Zmiana 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 3 – artykuł 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	Artykuł 5a
	Instrument EURI
	1. Instrument EURI uruchamia się w celu sfinansowania spłaty kwoty głównej i kosztów

	finansowania należnych w odniesieniu do środków finansowych pożyczonych na rynkach kapitałowych zgodnie z art. 5 ust. 2 decyzji (UE, Euratom) 2020/2053.
	2. Instrument EURI jest uruchamiany przez Parlament Europejski i Radę w ramach procedury budżetowej przewidzianej w art. 314 TFUE.

Zmiana 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 3 – artykuł 6 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
1. Rezerwa na rzecz Ukrainy może zostać uruchomiona wyłącznie w celu finansowania wydatków na rzecz Ukrainy na podstawie rozporządzenia (UE) [XXX/XX] [Globalny wymiar Europy].	1. Rezerwa na rzecz Ukrainy może zostać uruchomiona wyłącznie w celu finansowania***:***
	a) wydatków na rzecz Ukrainy na podstawie rozporządzenia (UE) [XXX/XX] [Globalny wymiar Europy]***, a także wydatków na dotacje na spłatę odsetek i dotacje na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego na podstawie art. 23 i 34 rozporządzenia (UE) 2024/792 [Instrument na rzecz Ukrainy], art. 17 rozporządzenia (UE) 2022/2463 [MFA+], art. 6 decyzji (UE) 2022/1628 [MFA II] i art. 5 ust. 2 decyzji (UE) 2022/1201 [MFA I];***
	b) wydatków na podstawie art. 22 rozporządzenia (UE) 2026/467 [rozporządzenie w

2. W okresie 2028–2034 rezerwa na rzecz Ukrainy ***nie może przekroczyć kwoty*** 88,9 mld EUR w cenach z 2025 r. Roczna kwota uruchomiona ***w ramach Rezerwy na rzecz Ukrainy*** w danym roku nie może przekroczyć 13,5 mld EUR w cenach z 2025 r. Niewykorzystaną część rocznej kwoty z danego roku można wykorzystać w kolejnych latach budżetowych, do roku 2034 r.

sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy].

2. W okresie 2028–2034 rezerwa na rzecz Ukrainy ***obejmuje kwotę nieprzekraczającą*** 88,9 mld EUR w cenach z 2025 r.***, wyłącznie na wydatki, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a)***. Roczna kwota uruchomiona w danym roku nie może przekroczyć 13,5 mld EUR w cenach z 2025 r. Niewykorzystaną część rocznej kwoty z danego roku można wykorzystać w kolejnych latach budżetowych, do roku 2034 r.

3. Ponadto Rezerwa na rzecz Ukrainy obejmuje również kwotę 26,2 mld EUR w cenach z 2025 r. na lata 2028–2034, wyłącznie na wydatki, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b). Jeżeli pozostałe dostępne środki w danym roku będą niewystarczające do pokrycia dotacji na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego, o którą Ukraina wystąpiła na podstawie art. 22 rozporządzenia (UE) 2026/467 [rozporządzenie w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy], dodatkowe wkłady uczestniczących państw członkowskich na podstawie tego samego rozporządzenia (UE) 2026/467 [rozporządzenie w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy] przydziela się w formie zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel.

3. Rezerwa na rzecz Ukrainy może zostać uruchomiona przez Parlament Europejski i Radę w ramach procedury budżetowej przewidzianej w art. 314 TFUE.	***4.*** Rezerwa na rzecz Ukrainy może zostać uruchomiona przez Parlament Europejski i Radę w ramach procedury budżetowej przewidzianej w art. 314 TFUE.

Zmiana 12

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 3 – artykuł 7

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
Artykuł 7	***skreśla się***
Jednolity margines	
1. Jednolity margines obejmuje:	
a) począwszy od 2029 r. – kwoty odpowiadające marginesom, które są nadal dostępne poniżej pułapów WRF dla środków na zobowiązania w roku n-1 i które mają zostać udostępnione poza pułapami WRF dla środków na zobowiązania na lata 2029–2034 („łączny margines na zobowiązania”);	
b) począwszy od 2029 r. – kwoty równoważne różnicy między wykonanymi płatnościami a pułapem płatności WRF na rok n-1 w celu dostosowania w górę pułapu płatności na lata 2029–2034 („łączny margines na płatności”);	
c) jako instrument do wykorzystania w ostateczności – dodatkowe kwoty, które mogą zostać udostępnione poza pułapami WRF w danym roku dla środków na	

zobowiązania lub środków na płatności, lub dla obu tych rodzajów środków, w zależności od przypadku, pod warunkiem że będą one w pełni kompensowane: w odniesieniu do środków na zobowiązania – w marginesach jednego lub większej liczby działów WRF na bieżący rok budżetowy lub przyszłe lata budżetowe, oraz w odniesieniu do środków na płatności – w marginesach w ramach pułapu płatności na przyszłe lata budżetowe („margines na nieprzewidziane wydatki”).

2. Łączny margines na zobowiązania może zostać uruchomiony przez Parlament Europejski i Radę w ramach procedury budżetowej przewidzianej w art. 314 TFUE.

3. Dostosowań w górę, w ramach łącznego marginesu na płatności, dokonuje Komisja począwszy od 2029 r. w ramach dostosowania technicznego, o którym mowa w art. 4.

Wszelkie dostosowania w górę w ramach łącznego marginesu na płatności w pełni kompensuje się odpowiadającym im obniżeniem pułapu płatności na rok n-1.

4. Margines na nieprzewidziane wydatki może zostać uruchomiony przez Parlament Europejski i Radę w ramach procedury budżetowej przewidzianej w art. 314 TFUE jako instrument do wykorzystania w ostateczności, w celu

reagowania na nieprzewidziane okoliczności.

Kwoty mogą być uruchamiane na podstawie marginesu na nieprzewidziane wydatki jedynie wtedy, gdy kwoty dostępne na podstawie ust. 1 lit. a) i b), stosownie do przypadku, są niewystarczające.

Margines na nieprzewidziane wydatki nie może przekraczać, w żadnym danym roku, 0,04 % dochodu narodowego brutto Unii, obliczonego w ramach rocznego dostosowania technicznego, o którym mowa w art. 4.

Kwot kompensowanych nie uruchamia się w kontekście WRF.

5. Wykorzystanie jednolitego marginesu w każdym danym roku musi być zgodne z pułapami zasobów własnych określonymi w decyzji w sprawie zasobów własnych.

Zmiana 13

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 3 – artykuł 8 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
b) kwotę odpowiadającą umorzeniom środków innych niż zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel, dokonanym w roku n-2, z wyłączeniem kwot umorzeń ponownie udostępnionych zgodnie z przepisami szczegółowymi dotyczącymi	b) kwotę odpowiadającą umorzeniom środków innych niż zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel, dokonanym w roku n-2, z wyłączeniem kwot umorzeń ponownie udostępnionych zgodnie z przepisami szczegółowymi dotyczącymi

ponownego udostępniania środków, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 ***oraz*** w rozporządzeniu [(UE) XXXX/XX] [Funduszu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego].	ponownego udostępniania środków, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509***,*** w rozporządzeniu [(UE) XXXX/XX] [Funduszu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego] ***oraz w rozporządzeniu [(UE) XXXX/XX] [„Globalny wymiar Europy”]***.

Zmiana 14

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 3 – artykuł 8 – ustęp 2 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	ba) kwotę odpowiadającą marginesom, które są nadal dostępne poniżej pułapów WRF dla środków na zobowiązania z poprzednich lat budżetowych;

Zmiana 15

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 3 – artykuł 8 – ustęp 2 – litera b b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	bb) w przypadku wystąpienia nadwyżki w roku n-1 – kwotę równoważną tej nadwyżce, z wyłączeniem dochodów, o których mowa w lit. a).

Zmiana 16

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 3 – artykuł 8 – ustęp 2 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	W razie potrzeby i w ostateczności Parlament Europejski i Rada mogą zwiększyć kwotę, o której mowa w akapicie pierwszym, o kwotę nieprzekraczającą w danym roku 0,04 % dochodu narodowego brutto Unii, obliczonego w ramach dostosowania technicznego, o którym mowa w art. 4, i w pełni kompensowaną w marginesie środków na zobowiązania lub środków na płatności – lub w obu tych marginesach – co najmniej jednego działu WRF na bieżący rok budżetowy lub przyszłe lata budżetowe. Kwoty kompensowane w ten sposób nie mogą być dalej uruchamiane w kontekście WRF i muszą być zgodne z pułapem zasobów własnych.

Zmiana 17

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 3 – artykuł 8 – ustęp 2 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
Co roku, w ramach dostosowań technicznych, o których mowa w art. 4, Komisja oblicza kwoty dostępne na podstawie akapitu pierwszego ***lit. a)*** i ***b)*** niniejszego ustępu.	Co roku, w ramach dostosowań technicznych, o których mowa w art. 4, Komisja oblicza kwoty dostępne na podstawie akapitu pierwszego i ***drugiego*** niniejszego ustępu.

Zmiana 18

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 3 – artykuł 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	Artykuł 8a
	Rezerwa solidarnościowa na wypadek klęsk żywiołowych
	1. ***Rezerwa solidarnościowa na wypadek klęsk żywiołowych może zostać wykorzystana w ostateczności do sfinansowania działań mających na celu zaspokojenie konkretnych potrzeb w Unii w ramach działań w sytuacjach wyjątkowych i operacji w zakresie wsparcia w następstwie bezpośrednich szkód spowodowanych bezpośrednio przez klęskę żywiołową.***
	2. ***Rezerwa solidarnościowa na wypadek klęsk żywiołowych nie może przekraczać maksymalnej rocznej kwoty 4 mld EUR (w cenach z 2025 r.). Każda część rocznej kwoty, która nie została wykorzystana w roku n, może zostać wykorzystana w kolejnych latach do 2034 r.***
	1 października każdego roku co najmniej jedna czwarta rocznej kwoty rezerwy solidarnościowej na wypadek klęsk żywiołowych pozostaje dostępna na zaspokojenie potrzeb, które mogą powstać do końca tego roku.
	W wyjątkowych przypadkach i jeżeli pozostałe dostępne zasoby finansowe nie są wystarczające, aby pokryć kwoty uznane za niezbędne w roku wystąpienia zdarzenia, o

	którym mowa w ust. 1, Komisja może zaproponować, aby różnica została sfinansowana z kwoty rocznej, o której mowa w ust. 2, dostępnej w roku następnym, do maksymalnej kwoty 1 mld EUR (w cenach z 2025 r.).
	3. Środki na rezerwę solidarnościową na wypadek klęsk żywiołowych zapisuje się w budżecie ogólnym Unii jako środki rezerwowe.

Zmiana 19

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 4 – artykuł 9 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
Rewizja WRF w celu zapewnienia zgodności z pułapem zasobów własnych	***Śródokresowy przegląd WRF***

Zmiana 20

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 4 – artykuł 9 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	1a. Najpóźniej do dnia 31 lipca 2031 r. Komisja przedstawi przegląd funkcjonowania WRF. W stosownych przypadkach temu obowiązkowemu przeglądowi towarzyszy wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia. Pule środków finansowych wcześniej przydzielone poszczególnym

krajom zgodnie z rozporządzeniem XXXX/2027 [w sprawie PPKR] nie mogą zostać w drodze takiej rewizji zmniejszone.

Zmiana 21

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Rozdział 5 – artykuł 13

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
Do dnia 1 lipca ***2033*** r. Komisja przedstawi wniosek w sprawie nowych wieloletnich ram finansowych.	Do dnia 1 lipca ***2032*** r. Komisja przedstawi wniosek w sprawie nowych wieloletnich ram finansowych.

Poprawki do porozumienia międzyinstytucjonalnego

129. podkreśla, że w wyniku negocjacji i przyjęcia nowego rozporządzenia w sprawie WRF we wniosku dotyczącym Porozumienia międzyinstytucjonalnego między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w zakresie współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami należy wprowadzić następujące zmiany:

Zmiana 22

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Tytuł

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
POROZUMIENIE MIĘDZYINSTYTUCJONALNE	POROZUMIENIE MIĘDZYINSTYTUCJONALNE
między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie ***dyscypliny budżetowej,*** współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami	między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami

Zmiana 23

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Motyw 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
1. Celem niniejszego porozumienia, przyjętego zgodnie z art. 295 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) jest ***wdrożenie dyscypliny budżetowej oraz*** poprawa funkcjonowania corocznej procedury budżetowej i współpracy między instytucjami w kwestiach budżetowych, jak również zapewnienie należytego zarządzania finansami.	1. Celem niniejszego porozumienia, przyjętego zgodnie z art. 295 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)***,*** jest poprawa funkcjonowania corocznej procedury budżetowej i współpracy między instytucjami w kwestiach budżetowych, jak również zapewnienie należytego zarządzania finansami.

Zmiana 24

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część I
Sekcja A – punkt 7

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
7. Zgodnie z art. 312 ust. 5 TFUE instytucje podejmują wszelkie środki niezbędne do ułatwienia przyjęcia nowych WRF	7. Zgodnie z art. 312 ust. 5 TFUE instytucje podejmują wszelkie środki niezbędne do ułatwienia przyjęcia nowych WRF

lub ich rewizji, zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, o której mowa w art. 312 ust. 2 TFUE. Takie środki ***będą obejmować*** regularne spotkania i wymianę informacji między Parlamentem Europejskim ***i*** Radą***, oraz,*** z inicjatywy Komisji, spotkania przewodniczących instytucji, jak określono w art. 324 TFUE, w celu popierania uzgodnień i zbliżania stanowisk instytucji. W przypadku przedstawienia wniosku w sprawie nowych WRF lub w sprawie ich istotnej rewizji***,*** instytucje ***będą dążyć*** do dokonania szczegółowych ustaleń dotyczących ich współpracy i dialogu podczas całej procedury prowadzącej do jego przyjęcia.

lub ich rewizji, zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, o której mowa w art. 312 ust. 2 TFUE. Takie środki ***obejmują:***

a) regularne spotkania i wymianę informacji między Parlamentem Europejskim***,*** Radą ***i Komisją na szczeblu politycznym i technicznym w trakcie całego procesu, w tym obecność przedstawicieli Parlamentu Europejskiego na formalnych i nieformalnych posiedzeniach Rady do Spraw Ogólnych, na których omawiane są WRF;***

b) z inicjatywy Komisji***, w tym na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady,*** spotkania przewodniczących instytucji, jak określono w art. 324 TFUE, w celu popierania uzgodnień i zbliżania stanowisk instytucji***;***

c) przekazywanie przez Komisję aktualnych danych i informacji, w tym na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady, oraz organizowanie briefingów technicznych dla obu instytucji;

d) negocjacje trójstronne.

W przypadku przedstawienia wniosku w sprawie nowych WRF lub w sprawie ich istotnej rewizji instytucje ***dążą*** do dokonania szczegółowych ustaleń dotyczących ich współpracy i dialogu podczas całej procedury prowadzącej do jego przyjęcia ***na podstawie harmonogramu zaproponowanego przez Komisję, w tym w szczególności środków***

***określonych w akapicie pierwszym**.*

W przypadku opóźnień w harmonogramie, o którym mowa w akapicie drugim, stwarzających ryzyko, że rozporządzenie Rady określające nowe ramy finansowe nie zostanie przyjęte przed wygaśnięciem poprzednich ram finansowych, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie plan awaryjny.

Zmiana 25

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część I
Sekcja B – punkt 9

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
Jednolity margines	***skreśla się***
9. Komisja przedkłada wniosek o uruchomienie całości lub części kwot, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie WRF („margines na nieprzewidziane wydatki”), po upewnieniu się, że niezbędne środki na zobowiązania lub środki na płatności, w zależności od przypadku, nie mogą zostać sfinansowane w inny sposób. Taki wniosek można przedstawić w odniesieniu do projektu budżetu lub projektu budżetu korygującego.	
Margines na nieprzewidziane wydatki może zostać uruchomiony przez Parlament Europejski i Radę w ramach procedury budżetowej określonej w art. 314 TFUE.	

Zmiana 26

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część I
Sekcja B – punkt 9 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	Rezerwa solidarnościowa na wypadek klęsk żywiołowych
	9a. Jeżeli Komisja uzna, że spełnione są warunki uruchomienia rezerwy

solidarnościowej na wypadek klęsk żywiołowych, przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek dotyczący przesunięcia środków z tej rezerwy do odpowiednich linii budżetowych zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

Decyzja w sprawie uruchomieniu kwot, o których mowa w art. 8a ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieloletnich ram finansowych, jest podejmowana wspólnie przez Parlament Europejski i Radę na wniosek Komisji.

Przed przedstawieniem jakiegokolwiek wniosku o przesunięcie środków z rezerwy solidarnościowej na wypadek klęsk żywiołowych na pomoc Komisja bada możliwość realokacji środków.

Zmiana 27

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część II
Sekcja A – punkt 10 **–** akapity 2 i 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
Parlament Europejski i Rada, oraz Komisja przy sporządzaniu projektu budżetu, zobowiązują się do niedopuszczenia przez cały okres trwania danego programu lub instrumentu do odstępstwa od tej kwoty o więcej niż ***20*** %, chyba że pojawią się nowe, należycie uzasadnione okoliczności, w tym odnoszące się do priorytetów politycznych Unii, z uwzględnieniem rezultatów uzyskanych przy realizacji danych programów i instrumentów.	Parlament Europejski i Rada, oraz Komisja przy sporządzaniu projektu budżetu, zobowiązują się do niedopuszczenia przez cały okres trwania danego programu lub instrumentu do odstępstwa od tej kwoty o więcej niż ***5*** %, chyba że pojawią się nowe, należycie uzasadnione okoliczności, w tym odnoszące się do priorytetów politycznych Unii, z uwzględnieniem rezultatów uzyskanych przy realizacji danych programów i instrumentów. ***Zwiększenie wynikające z tego rodzaju zmian nie wykracza poza pułap wyznaczony dla danego działu, bez uszczerbku dla wykorzystania instrumentów, o których mowa w rozporządzeniu w sprawie WRF oraz w niniejszym porozumieniu.***
Niniejszy punkt nie ma zastosowania do środków wstępnie przydzielonych poszczególnym państwom członkowskim na podstawie rozporządzenia [(UE) XXXX/XX] [Fundusz Partnerstwa Krajowego i Regionalnego].	Niniejszy punkt nie ma zastosowania do środków wstępnie przydzielonych poszczególnym państwom członkowskim na podstawie rozporządzenia [(UE) XXXX/XX] [Fundusz Partnerstwa Krajowego i Regionalnego].

Zmiana 28

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część II
Sekcja A – punkt 11

Tekst proponowany przez Komisję	Zmiana
11. W celu zapewnienia dokładnych i wiarygodnych prognoz wpływu na budżet aktów podstawowych w rozumieniu art. 2 ust. 4 rozporządzenia finansowego oraz wniosków ustawodawczych będących przedmiotem prac Komisja dołącza do projektu budżetu pełne orientacyjne programowanie finansowe dla ***działów*** 2 i 3 WRF. Programowanie to, uporządkowane według działów, obszarów polityki i linii budżetowych, ***powinno określać***:	11. W celu zapewnienia dokładnych i wiarygodnych prognoz wpływu na budżet aktów podstawowych w rozumieniu art. 2 ust. 4 rozporządzenia finansowego oraz wniosków ustawodawczych będących przedmiotem prac Komisja dołącza do projektu budżetu pełne orientacyjne programowanie finansowe dla ***Instrumentu UE ustanowionego [rozporządzeniem w sprawie PPKR] oraz dla wszystkich programów w działach*** 2 i 3 WRF. Programowanie to, uporządkowane według działów, obszarów polityki i linii budżetowych, ***określa***:
a) akty podstawowe, z rozróżnieniem na programy wieloletnie, akty prawne dotyczące ustanowienia agencji zdecentralizowanych lub powierzenia im zadań oraz działania roczne:	a) akty podstawowe, z rozróżnieniem na programy wieloletnie, akty prawne dotyczące ustanowienia agencji zdecentralizowanych lub powierzenia im zadań oraz działania roczne:
1) w przypadku programów wieloletnich Komisja ***powinna wskazać*** procedurę, zgodnie z którą zostały one przyjęte, okres trwania programów, całkowitą orientacyjną pulę środków finansowych oraz część przydzieloną na wydatki administracyjne;	1) w przypadku programów wieloletnich Komisja ***wskazuje*** procedurę, zgodnie z którą zostały one przyjęte, okres trwania programów, całkowitą orientacyjną pulę środków finansowych oraz część przydzieloną na wydatki administracyjne;
2) w przypadku aktów prawnych dotyczących ustanowienia agencji zdecentralizowanych lub powierzenia im zadań Komisja ***powinna wskazać*** podstawę prawną, na podstawie której zostały one przyjęte, oraz ***dostarczyć*** wieloletnie szacunki;	2) w przypadku aktów prawnych dotyczących ustanowienia agencji zdecentralizowanych lub powierzenia im zadań Komisja ***wskazuje*** podstawę prawną, na podstawie której zostały one

3) w przypadku działań rocznych (dotyczących projektów pilotażowych, działań przygotowawczych) oraz działań finansowanych w ramach uprawnień Komisji ***powinna*** ona ***dostarczyć*** szacunki wieloletnie;

b) wnioski ustawodawcze Komisji będące przedmiotem prac wraz z aktualną oceną ich potencjalnego wpływu na budżet i ewentualną wynikającą z niej potrzebą przeprogramowania w przypadku przyjęcia tych wniosków.

W orientacyjnym programowaniu finansowym przedstawia się w przejrzysty sposób nieprzydzielone rezerwy i bufory w ramach programów wieloletnich.

Komisja ***powinna rozważyć sposoby powiązania programowania finansowego*** ze swoim programowaniem legislacyjnym, aby zapewnić bardziej precyzyjne i wiarygodne prognozy. W odniesieniu do każdego wniosku ustawodawczego Komisja ***powinna wskazać***, czy jest on ujęty w programowaniu przedstawionym w tym samym czasie co przedstawienie projektu budżetu czy po ostatecznym przyjęciu budżetu. Komisja ***powinna informować*** Parlament Europejski i Radę w szczególności o:

a) wszystkich nowych przyjętych aktach ustawodawczych oraz wszystkich wnioskach będących przyjęte, oraz ***dostarcza*** wieloletnie szacunki;

3) w przypadku działań rocznych (dotyczących projektów pilotażowych, działań przygotowawczych) oraz działań finansowanych w ramach uprawnień Komisji ***dostarcza*** ona szacunki wieloletnie;

b) wnioski ustawodawcze Komisji będące przedmiotem prac wraz z aktualną oceną ich potencjalnego wpływu na budżet i ewentualną wynikającą z niej potrzebą przeprogramowania w przypadku przyjęcia tych wniosków.

Komisja dołącza również do projektu budżetu orientacyjne programowanie finansowe w podziale na główne cele funduszy objętych zarządzaniem dzielonym w dziale 1. W orientacyjnym programowaniu finansowym przedstawia się w przejrzysty sposób nieprzydzielone rezerwy i bufory w ramach programów wieloletnich.

Komisja ***wiąże programowanie finansowe*** ze swoim programowaniem legislacyjnym, aby zapewnić bardziej precyzyjne i wiarygodne prognozy.
W odniesieniu do każdego wniosku ustawodawczego Komisja ***wskazuje***, czy jest on ujęty w programowaniu przedstawionym w tym samym czasie co przedstawienie projektu budżetu czy po ostatecznym przyjęciu budżetu. Komisja ***informuje*** Parlament Europejski i Radę w szczególności o:

przedmiotem prac, lecz nieujętych w programowaniu przedstawionym w tym samym czasie co projekt budżetu lub po ostatecznym przyjęciu budżetu (wraz z odnośnymi kwotami);	a) wszystkich nowych przyjętych aktach ustawodawczych oraz wszystkich wnioskach będących przedmiotem prac, lecz nieujętych w programowaniu przedstawionym w tym samym czasie co projekt budżetu lub po ostatecznym przyjęciu budżetu (wraz z odnośnymi kwotami);
b) prawodawstwie przewidzianym w rocznym programie działalności legislacyjnej Komisji ze wskazaniem, czy działania te mogą mieć skutki finansowe.	b) prawodawstwie przewidzianym w rocznym programie działalności legislacyjnej Komisji ze wskazaniem, czy działania te mogą mieć skutki finansowe.
W razie potrzeby Komisja ***powinna wskazać*** zmiany w programowaniu, jakie pociągną za sobą nowe wnioski ustawodawcze.	W razie potrzeby Komisja ***wskazuje*** zmiany w programowaniu, jakie pociągną za sobą nowe wnioski ustawodawcze.
Po przyjęciu budżetu orientacyjne programowanie finansowe jest aktualizowane w celu uwzględnienia wyników procedury budżetowej oraz każdej innej stosownej decyzji.	Po przyjęciu budżetu orientacyjne programowanie finansowe jest aktualizowane w celu uwzględnienia wyników procedury budżetowej oraz każdej innej stosownej decyzji. ***Zawiera ono szczegółowy przegląd dla całego okresu programowania, szczegółowe wyjaśnienie zmian wprowadzonych w porównaniu z programowaniem finansowym na poprzedni rok oraz odstępstwa od głównej kwoty odniesienia, o której mowa w pkt 10.***

Zmiana 29

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część II
Sekcja A – punkt 11 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	Dialog na temat zasobów własnych

	11b. Trzy instytucje będą prowadzić regularny międzyinstytucjonalny dialog na temat zasobów własnych, spotykając się co najmniej raz w trakcie każdej prezydencji Rady, a na wniosek jednej z instytucji – częściej.

Zmiana 30

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część II
Sekcja A – punkt 11 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	Zobowiązania
	11c. Przed ogłoszeniem zobowiązań finansowych na rzecz wsparcia państw trzecich Komisja informuje władzę budżetową o tych kwestiach i uwzględnia jej opinie wyrażone w tej sprawie; w każdym takim przypadku Komisja przedstawia szczegółowe i wyczerpujące informacje, w tym na temat źródła finansowania zobowiązań finansowych, tego, czy istniejące zasoby są przekierowywane lub czy mają zostać uruchomione nowe zasoby, w tym w przypadku pożyczek, a także wszelkiego wykorzystania instrumentów elastyczności, rezerw lub innych nieprzydzielonych kwot.

Zmiana 31

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część II
Sekcja B – tytuł

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
B. AGENCJE ZDECENTRALIZOWANE I SZKOŁY EUROPEJSKIE	***B. OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH***

Zmiana 32

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część II
Sekcja B – punkt 12 – akapity 1–3

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
12. Przed przedłożeniem wniosku dotyczącego utworzenia nowej agencji zdecentralizowanej i po rozważeniu możliwości przydzielenia planowanych zadań istniejącej instytucji, organowi, urzędowi lub agencji, Komisja ***powinna sporządzić*** należytą, pełną i obiektywną ocenę skutków, biorąc między innymi pod uwagę niezbędną liczbę personelu i potrzebne kwalifikacje, aspekty dotyczące kosztów i korzyści, spójność, pomocniczość i proporcjonalność, wpływ na działania na poziomie unijnym oraz skutki budżetowe dla danego działu wydatków. Na podstawie tych informacji oraz bez uszczerbku dla procedur ustawodawczych ***regulujących tworzenie agencji zdecentralizowanej*** Parlament Europejski i Rada zobowiązują się w ramach współpracy budżetowej osiągnąć na czas porozumienie ***w sprawie finansowania***	12. Przed przedłożeniem wniosku dotyczącego utworzenia nowej agencji zdecentralizowanej i***, w stosownych przypadkach,*** po rozważeniu możliwości przydzielenia planowanych zadań istniejącej instytucji, organowi, urzędowi lub agencji, Komisja ***sporządza*** należytą, pełną i obiektywną ocenę skutków, biorąc między innymi pod uwagę niezbędną liczbę personelu i potrzebne kwalifikacje, aspekty dotyczące kosztów i korzyści, spójność, pomocniczość i proporcjonalność, wpływ na działania na poziomie ***krajowym i*** unijnym oraz skutki budżetowe dla danego działu wydatków. Na podstawie tych informacji oraz bez uszczerbku dla ***odnośnych*** procedur ustawodawczych Parlament Europejski i Rada zobowiązują się w ramach współpracy budżetowej osiągnąć na czas porozumienie.

agencji zdecentralizowanej, której dotyczy wniosek.

Stosuje się następującą procedurę:

– po pierwsze, Komisja systematycznie przedstawia wszelkie wnioski dotyczące utworzenia nowej agencji zdecentralizowanej podczas pierwszej rundy budżetowych rozmów trójstronnych po przyjęciu jej wniosku oraz przedstawia ocenę skutków finansowych dołączaną do wniosku ustawodawczego ***dotyczącego utworzenia danej agencji zdecentralizowanej***, a także przedstawia konsekwencje ***jej utworzenia*** dla pozostałego okresu programowania finansowego,

– po drugie, w trakcie procesu ustawodawczego Komisja wspomaga prawodawcę w ocenie konsekwencji finansowych proponowanych zmian; te konsekwencje finansowe ***powinny być wzięte*** pod uwagę podczas stosownych ***etapów odpowiedniej procedury ustawodawczej***,

– po trzecie, przed zakończeniem procesu ustawodawczego Komisja przedstawia uaktualnioną ocenę skutków finansowych, uwzględniającą ewentualne zmiany wprowadzane przez prawodawcę; ***taka ostateczna ocena*** skutków finansowych ***jest omawiana*** przed osiągnięciem ostatecznego porozumienia i formalnie ***zatwierdzana przez***

Stosuje się następującą procedurę:

– po pierwsze, Komisja systematycznie przedstawia wszelkie wnioski dotyczące utworzenia nowej agencji zdecentralizowanej, podczas pierwszej rundy budżetowych rozmów trójstronnych po przyjęciu jej wniosku oraz przedstawia ocenę skutków finansowych dołączaną do wniosku ustawodawczego, a także przedstawia jego konsekwencje dla pozostałego okresu programowania finansowego,

– po drugie, w trakcie procesu ustawodawczego Komisja wspomaga prawodawcę w ocenie konsekwencji finansowych proponowanych zmian; te konsekwencje finansowe ***bierze się*** pod uwagę podczas stosownych ***ustawodawczych rozmów trójstronnych***;

– po trzecie, przed zakończeniem procesu ustawodawczego Komisja przedstawia uaktualnioną ocenę skutków finansowych, uwzględniającą ewentualne zmiany wprowadzane przez prawodawcę; ***prawodawca omawia tę zaktualizowaną ocenę*** skutków finansowych przed osiągnięciem ostatecznego porozumienia i formalnie ***zatwierdza ostateczną ocenę skutków finansowych***; ***tę ostateczną ocenę skutków finansowych*** umieszcza się również w porządku obrad następnej rundy budżetowych rozmów trójstronnych (w pilnych przypadkach w uproszczonej formie), z myślą o osiągnięciu

prawodawcę; umieszcza się ***ją*** również w porządku obrad następnej rundy budżetowych rozmów trójstronnych (w pilnych przypadkach w uproszczonej formie), z myślą o osiągnięciu porozumienia w sprawie finansowania,	porozumienia w sprawie finansowania,
– po czwarte, osiągnięte porozumienie, z uwzględnieniem dokonanej przez Komisję oceny budżetowej w odniesieniu do treści procesu ustawodawczego, potwierdzane jest we wspólnym oświadczeniu; takie wspólne oświadczenie podlega zatwierdzeniu przez Parlament Europejski i Radę zgodnie z ich regulaminami wewnętrznymi.	– po czwarte, osiągnięte porozumienie, z uwzględnieniem dokonanej przez Komisję oceny budżetowej w odniesieniu do treści procesu ustawodawczego, potwierdzane jest we wspólnym oświadczeniu; takie wspólne oświadczenie podlega zatwierdzeniu przez Parlament Europejski i Radę zgodnie z ich regulaminami wewnętrznymi.
	Wraz z projektem budżetu Komisja przedstawia skonsolidowany roczny przegląd wszystkich zmian wprowadzonych w programach i agencjach w porównaniu z poziomem bazowym WRF.
Taka sama procedura ***powinna mieć*** zastosowanie w przypadku każdej zmiany aktu prawnego dotyczącego agencji zdecentralizowanej, która mogłaby mieć wpływ na zasoby danej agencji.	Taka sama procedura ***ma*** zastosowanie w przypadku każdej zmiany aktu prawnego dotyczącego agencji zdecentralizowanej, która mogłaby mieć wpływ na zasoby danej agencji.

Zmiana 33

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część III
Sekcja B – punkt 13

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
13. Odpowiednie przepisy wspólnego podejścia załączonego do wspólnego oświadczenia Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej oraz Komisji	13. Odpowiednie przepisy wspólnego podejścia załączonego do wspólnego oświadczenia Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej oraz Komisji

Europejskiej w sprawie zdecentralizowanych agencji podpisanego w dniu 19 lipca 2012 r. ***powinny zostać*** należycie ***uwzględnione*** w procedurze budżetowej.	Europejskiej w sprawie zdecentralizowanych agencji podpisanego w dniu 19 lipca 2012 r. należycie ***uwzględnia się*** w procedurze budżetowej.

Zmiana 34

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część III
Sekcja B – punkt 14

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
14. W przypadku gdy Zarząd Szkół Europejskich planuje utworzenie nowej szkoły europejskiej***, należy odpowiednio zastosować podobną procedurę w odniesieniu do skutków jej utworzenia dla budżetu Unii.***	14. ***Komisja powiadamia Parlament Europejski i Radę,*** w przypadku gdy Zarząd Szkół Europejskich planuje utworzenie ***lub rozszerzenie*** nowej szkoły europejskiej ***po raz pierwszy, za pomocą sprawozdania zawierającego wstępne informacje na temat proponowanego utworzenia lub rozszerzenia szkoły, w tym ich wpływu na budżet. Niezwłocznie po podjęciu przez Zarząd decyzji o utworzeniu lub rozszerzeniu szkoły Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie drugie sprawozdanie zawierające aktualne informacje na temat wpływu tej decyzji na budżet.***

Zmiana 35

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część II
Sekcja B – punkt 15

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
15. Jeżeli Komisja przedkłada wniosek w sprawie przyjęcia aktu Rady na podstawie art. 122 TFUE, który to akt może mieć istotny wpływ na budżet Unii, zastosowanie ***mogą mieć*** następujące ustalenia dotyczące procedury kontroli budżetowej między Parlamentem Europejskim a Radą przy aktywnym wsparciu ze strony Komisji.	15. Jeżeli Komisja przedkłada wniosek w sprawie przyjęcia aktu Rady na podstawie art. 122 TFUE, który to akt może mieć istotny wpływ na budżet Unii, zastosowanie ***mają*** następujące ustalenia dotyczące procedury kontroli budżetowej między Parlamentem Europejskim a Radą przy aktywnym wsparciu ze strony Komisji.

Zmiana 36

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część II
Sekcja B – punkt 16

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
16. Do każdego wniosku dotyczącego aktu Rady na podstawie art. 122 TFUE Komisja ***będzie dołączać*** ocenę wpływu proponowanego aktu prawnego na budżet, wskazując, czy jej zdaniem dany akt może mieć istotny wpływ na budżet Unii. Na tej podstawie Parlament Europejski i Rada mogą wystąpić z wnioskiem o wszczęcie procedury.	16. Do każdego wniosku dotyczącego aktu Rady na podstawie art. 122 TFUE Komisja ***dołącza*** ocenę wpływu proponowanego aktu prawnego na budżet, wskazując, czy jej zdaniem dany akt może mieć istotny wpływ na budżet Unii. Na tej podstawie Parlament Europejski i Rada mogą wystąpić z wnioskiem o wszczęcie procedury.
Procedura ***będzie odbywać*** się w ramach wspólnego komitetu złożonego z przedstawicieli Parlamentu Europejskiego i Rady na odpowiednim szczeblu. W pracach wspólnego komitetu ***uczestniczyć będzie*** Komisja.	Procedura ***odbywa*** się w ramach wspólnego komitetu złożonego z przedstawicieli Parlamentu Europejskiego i Rady na odpowiednim szczeblu. W pracach wspólnego komitetu ***uczestniczy*** Komisja.
Bez uszczerbku dla uprawnień Rady na podstawie art. 122 TFUE Parlament Europejski i Rada ***podejmą*** konstruktywny dialog z myślą o wypracowaniu	Bez uszczerbku dla uprawnień Rady na podstawie art. 122 TFUE Parlament Europejski i Rada ***podejmują*** konstruktywny dialog z myślą o wypracowaniu ***na***

wspólnego zrozumienia wpływu planowanego aktu prawnego na budżet, z należytym uwzględnieniem pilnego charakteru sprawy.	***piśmie*** wspólnego zrozumienia wpływu planowanego aktu prawnego na budżet, z należytym uwzględnieniem pilnego charakteru sprawy.
Procedura ***powinna odbyć*** się w okresie nieprzekraczającym dwóch miesięcy***, chyba że*** dany akt musi zostać przyjęty przed ***określoną datą,*** lub***,*** jeżeli wymaga tego pilny charakter sprawy, ***w krótszym terminie ustalonym przez Radę***.	Procedura ***odbywa*** się w okresie nieprzekraczającym dwóch miesięcy ***od daty jej wszczęcia. Jeżeli*** dany akt musi zostać przyjęty przed ***upływem tego dwumiesięcznego terminu*** lub jeżeli wymaga tego pilny charakter sprawy, ***Parlament Europejski i Rada mogą za wspólnym porozumieniem skrócić ten termin***.

Zmiana 37

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część III
Sekcja A – tytuł

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
A. WYKONANIE BUDŻETU, PŁATNOŚCI ***I*** ZOBOWIĄZANIA POZOSTAJĄCE DO REALIZACJI (RAL)	A. WYKONANIE BUDŻETU, PŁATNOŚCI***,*** ZOBOWIĄZANIA POZOSTAJĄCE DO REALIZACJI (RAL) ***I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE***

Zmiana 38

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część III
Sekcja A – punkt 19

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
19. ***Z uwagi na potrzebę*** zapewnienia należytego rozłożenia w czasie całkowitych środków na płatności względem środków na zobowiązania, tak aby uniknąć wszelkich nieprawidłowych przeniesień	19. ***W celu dopilnowania, aby Unia była w stanie wypełnić swoje zobowiązania finansowe wynikające z istniejących i przyszłych zobowiązań zgodnie z art. 323 TFUE, oraz w celu*** zapewnienia należytego

zobowiązań pozostających do realizacji, instytucje uzgadniają, że będą ściśle monitorować prognozy dotyczące płatności i poziom zobowiązań pozostających do realizacji***, aby ograniczyć ryzyko utrudniania realizacji programów Unii z powodu braku środków na płatności pod koniec obowiązywania WRF***.

Podczas procedury budżetowej instytucje regularnie spotykają się, aby wspólnie ocenić aktualną sytuację i prognozy wykonania budżetu w bieżącym roku i w przyszłych latach budżetowych. Ocena ta przybiera formę specjalnych posiedzeń międzyinstytucjonalnych na odpowiednim szczeblu, przed którymi***, w stosownych przypadkach,*** Komisja przedstawia szczegółowo aktualną sytuację dotyczącą realizacji płatności, otrzymanych wniosków o płatność oraz zmienione prognozy, w tym również, w stosownych przypadkach, prognozy długoterminowe, a także ***odpowiednie*** informacje dotyczące zobowiązań warunkowych.

rozłożenia w czasie całkowitych środków na płatności względem środków na zobowiązania, tak aby uniknąć wszelkich nieprawidłowych przeniesień zobowiązań pozostających do realizacji, instytucje uzgadniają, że będą ściśle monitorować ***operacje zaciągania i udzielania pożyczek oraz zobowiązania warunkowe, a także – aby ograniczyć ryzyko utrudniania realizacji programów Unii z powodu braku środków na płatności pod koniec obowiązywania WRF –*** prognozy dotyczące płatności i poziom zobowiązań pozostających do realizacji.

Podczas procedury budżetowej instytucje regularnie spotykają się, aby wspólnie ocenić aktualną sytuację i prognozy ***w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek oraz zobowiązań warunkowych, a także*** wykonania budżetu w bieżącym roku i w przyszłych latach budżetowych. Ocena ta przybiera formę specjalnych posiedzeń międzyinstytucjonalnych na odpowiednim szczeblu, przed którymi Komisja przedstawia szczegółowo aktualną sytuację dotyczącą realizacji płatności, ***przesunięć środków***, otrzymanych wniosków o płatność oraz zmienione prognozy, w tym również, w stosownych przypadkach, prognozy długoterminowe, a także ***pełne*** informacje dotyczące zobowiązań warunkowych ***i odpowiadającego im pokrycia ze środków budżetowych, w tym prognozy długoterminowe, metody i aktualizacje w***

	***odniesieniu do zaciągania i udzielania pożyczek**.*

Zmiana 39

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część III
Sekcja B – punkt 20 – akapity 2–5

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
Komisja zobowiązuje się regularnie informować Parlament Europejski o przygotowaniach, prowadzeniu i ukończeniu negocjacji dotyczących umów w sprawie połowów, z uwzględnieniem skutków tych umów dla budżetu.	Komisja zobowiązuje się regularnie informować Parlament Europejski o przygotowaniach, prowadzeniu i ukończeniu negocjacji dotyczących umów w sprawie połowów, z uwzględnieniem skutków tych umów dla budżetu.
Instytucje zobowiązują się podjąć wszelkie starania w trakcie procedury ustawodawczej odnoszącej się do umów w sprawie połowów, aby przeprowadzać wszelkie procedury możliwie najszybciej.	Instytucje zobowiązują się podjąć wszelkie starania w trakcie procedury ustawodawczej odnoszącej się do umów w sprawie połowów, aby przeprowadzać wszelkie procedury możliwie najszybciej***, z pełnym poszanowaniem regulaminu wewnętrznego każdej instytucji.***
	Komisja zamierza terminowo zakończyć negocjacje w sprawie nowych umów w sprawie połowów lub odnowienia tych umów, aby uniknąć tymczasowego stosowania protokołów, w sytuacji, gdy Parlament Europejski nie wyraził jeszcze zgody na zawarcie tych umów lub protokołów.
Kwoty przewidziane w budżecie na nowe umowy w sprawie połowów lub przedłużenie umów w sprawie połowów, które mają wejść w życie ***lub zacząć być stosowane*** do dnia 1 stycznia danego roku budżetowego, zapisuje się w głównej operacyjnej linii budżetowej.	Kwoty przewidziane w budżecie na nowe umowy w sprawie połowów lub przedłużenie umów w sprawie połowów, które mają wejść w życie do dnia 1 stycznia danego roku budżetowego,

Kwoty przewidziane w budżecie na nowe umowy w sprawie połowów lub przedłużenie umów w sprawie połowów, które wchodzą w życie ***lub są tymczasowo stosowane*** po dniu 1 stycznia danego roku budżetowego, zapisuje się w rezerwie.	zapisuje się w głównej operacyjnej linii budżetowej. Kwoty przewidziane w budżecie na nowe umowy w sprawie połowów lub przedłużenie umów w sprawie połowów, które wchodzą w życie po dniu 1 stycznia danego roku budżetowego, zapisuje się w rezerwie.

Zmiana 40

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część III
Sekcja C – punkt 22

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
22. Łączną kwotę wydatków operacyjnych na WPZiB zapisuje się w całości w jednym rozdziale budżetu zatytułowanym „WPZiB”. Kwota ta obejmuje rzeczywiste przewidywalne potrzeby, oszacowane w ramach sporządzania projektu budżetu, na podstawie prognoz sporządzanych corocznie przez Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwanego dalej „Wysokim Przedstawicielem”). Dopuszcza się rozsądny margines na nieprzewidziane działania. ***Żadnych środków nie można zapisać w rezerwie.***	22. Łączną kwotę wydatków operacyjnych na WPZiB zapisuje się w całości w jednym rozdziale budżetu zatytułowanym „WPZiB”. Kwota ta obejmuje rzeczywiste przewidywalne potrzeby, oszacowane w ramach sporządzania projektu budżetu, na podstawie prognoz sporządzanych corocznie przez Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwanego dalej „Wysokim Przedstawicielem”). Dopuszcza się rozsądny margines na nieprzewidziane działania.

Zmiana 41

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część III
Sekcja C – punkt 24 – akapity 1 i 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
24. Każdego roku Wysoki Przedstawiciel konsultuje się z Parlamentem Europejskim w sprawie dokumentu perspektywicznego, który zostaje przekazany do dnia 15 czerwca danego roku i określa główne aspekty i podstawowe wybory w zakresie WPZiB, łącznie ze skutkami finansowymi dla budżetu ogólnego Unii, oceną środków wprowadzonych w roku n-1 oraz oceną koordynacji i komplementarności WPZiB z innymi zewnętrznymi instrumentami finansowymi Unii. Ponadto Wysoki Przedstawiciel zapewnia regularne informowanie Parlamentu Europejskiego ***poprzez wspólne spotkania konsultacyjne organizowane co najmniej trzy razy w roku,*** w ramach regularnego dialogu politycznego dotyczącego WPZiB, ***uzgadniane najpóźniej w dniu 30 listopada każdego roku. Udział w takich spotkaniach określają, odpowiednio, Parlament Europejski i Rada, z uwzględnieniem celu i charakteru informacji wymienianych podczas tych spotkań.***	24. Każdego roku Wysoki Przedstawiciel konsultuje się z Parlamentem Europejskim w sprawie dokumentu perspektywicznego, który zostaje przekazany do dnia 15 czerwca danego roku i określa główne aspekty i podstawowe wybory w zakresie WPZiB, łącznie ze skutkami finansowymi dla budżetu ogólnego Unii, oceną środków wprowadzonych w roku n-1 oraz oceną koordynacji i komplementarności WPZiB z innymi zewnętrznymi instrumentami finansowymi Unii. Ponadto Wysoki Przedstawiciel zapewnia regularne informowanie Parlamentu Europejskiego w ramach regularnego dialogu ***finansowego i*** politycznego dotyczącego WPZiB, ***jak określono w pkt 24a****.*
Komisja jest zapraszana do udziału w tych spotkaniach.	

Zmiana 42

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część III
Część C – punkt 24 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	24a. Regularny dialog finansowy i polityczny na temat WPZiB dotyczy wszystkich działań Unii, które wynikają z wykonania rozdziału dotyczącego WPZiB, w szczególności działań wiążących się z wydatkami lub zobowiązaniami finansowymi dla budżetu Unii. Odbywa się on co najmniej pięć razy w roku, w terminach uzgadnianych najpóźniej do 30 listopada roku n-1. W kontekście tego dialogu Wysoki Przedstawiciel konsultuje się z Parlamentem Europejskim zgodnie z art. 36 TUE, jak opisano w pkt 22, 23 i 24 niniejszego porozumienia, i zapewnia należyte uwzględnienie jego poglądów. W dialogu mogą uczestniczyć specjalni przedstawiciele Unii Europejskiej lub, w stosownych przypadkach, komisarze. Jest on prowadzony zgodnie z przepisami bezpieczeństwa mającymi zastosowanie do wymiany informacji.

Zmiana 43

Wniosek dotyczący Porozumienia międzyinstytucjonalnego
Część IV (nowa)
WSPÓŁPRACA MIĘDZYINSTYTUCJONALNA NA RZECZ WARUNKOWOŚCI W ZAKRESIE PRAWORZĄDNOŚCI

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	WSPÓŁPRACA MIĘDZYINSTYTUCJONALNA NA RZECZ WARUNKOWOŚCI W ZAKRESIE PRAWORZĄDNOŚCI
	Część A. Współpraca
	25. (nowy) ***Komisja zapewnia Parlamentowi i Radzie systematyczny, terminowy, uporządkowany i bezpieczny dostęp do informacji w kontekście wdrażania rozporządzenia (UE) 2020/2092 oraz innych przepisów związanych z Kartą praw podstawowych i warunkowością w zakresie praworządności, w tym:***
	a. pisemnego powiadomienia wysłanego do państwa członkowskiego;
	b. wniosków o przekazanie dodatkowych informacji;
	c. korespondencji między służbami Komisji a państwami członkowskimi;
	d. uwag i sprawozdań przedstawionych przez państwa członkowskie;
	e. wszystkich dokumentów wewnętrznych zawierających analizy prawne, oceny lub inne istotne dokumenty Komisji – w tym istotne informacje otrzymane przez Komisję od ostatecznych odbiorców – prowadzących do przyjęcia środków, przedłużenia, zmiany lub zniesienia środków lub niewszczęcia mających zastosowanie procedur.
	26. (nowy) W razie potrzeby uzgadnia się bezpieczny kanał

komunikacji w celu ochrony poufności.

Część B. Konsultacje i dialog

27. (nowy) Komisja informuje Parlament Europejski i Radę, zanim przedstawi jakikolwiek wniosek dotyczący przyjęcia, przedłużenia, zmiany lub zniesienia środków, oraz uwzględnia opinie wyrażone w tym kontekście.

28. Komisja prowadzi kwartalny zorganizowany dialog z odpowiednimi komisjami Parlamentu Europejskiego, aby zagwarantować przepływ informacji w czasie rzeczywistym i wzmocnić nadzór demokratyczny.

29. Instytucje organizują regularne spotkania na wysokim szczeblu, aby poprawić koordynację w zakresie zestawu narzędzi na rzecz praworządności.

Część C. Przejrzystość i sprawozdawczość roczna

30. Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie skonsolidowany roczny wykaz wszystkich decyzji związanych z warunkowością we wszystkich działach budżetu w kontekście rocznej procedury budżetowej.

Zmiana 44

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Załącznik
Część A – punkt 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
	1a. W celu dopilnowania, aby Parlament Europejski i Rada mogły skutecznie wykonywać swoje prerogatywy budżetowe, stanowiska w sprawie budżetu, przesunięcia środków lub inne powiadomienia skutkujące rozpoczęciem biegu terminów przedkładane są z uwzględnieniem wszelkich okresów przerw, których daty instytucje przekazały sobie nawzajem w odpowiednim czasie za pośrednictwem ich odpowiednich służb.

Zmiana 45

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Załącznik
Część B – punkt 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
2. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed przyjęciem projektu budżetu przez Komisję zwołuje się budżetowe rozmowy trójstronne w celu omówienia priorytetów finansowania w budżecie na nadchodzący rok budżetowy. W dyskusjach ***uwzględnione zostaną*** priorytety polityczne Unii określone przez ***instytucje w*** odpowiednich dokumentach, a celem dyskusji ***będzie*** dostarczenie informacji na potrzeby procedury budżetowej i przeanalizowanie, w jaki sposób priorytety te można najlepiej odzwierciedlić w kolejnym budżecie.	2. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed przyjęciem projektu budżetu przez Komisję zwołuje się budżetowe rozmowy trójstronne w celu omówienia ***możliwych*** priorytetów finansowania w budżecie na nadchodzący rok budżetowy. W dyskusjach ***uwzględnia się*** priorytety polityczne Unii określone przez ***Parlament Europejski i Radę, jako władzę budżetową, w*** odpowiednich dokumentach, a celem dyskusji ***jest*** dostarczenie informacji na potrzeby procedury budżetowej i przeanalizowanie, w jaki sposób priorytety te można najlepiej odzwierciedlić w kolejnym budżecie.

Zmiana 46

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Załącznik
Część D – punkt 13

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
13. Budżetowe rozmowy trójstronne można zwołać przed głosowaniem na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego.	*(Nie dotyczy polskiej wersji językowej)* Budżetowe rozmowy trójstronne ***można*** zwołać przed głosowaniem na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego.

Zmiana 47

Wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego
Załącznik
Część E – punkt 15

Tekst proponowany przez Komisję	*Zmiana*
15. Jeżeli Rada nie może wyrazić zgody na wszystkie poprawki przyjęte przez Parlament Europejski, ***powinna potwierdzić*** swoje stanowisko w piśmie przesłanym przed zaplanowanym terminem pierwszego posiedzenia podczas okresu pojednawczego. W takim przypadku komitet pojednawczy postępuje zgodnie z warunkami określonymi w kolejnych punktach niniejszego załącznika.	15. Jeżeli Rada nie może wyrazić zgody na wszystkie poprawki przyjęte przez Parlament Europejski, ***potwierdza*** swoje stanowisko w piśmie przesłanym przed zaplanowanym terminem pierwszego posiedzenia podczas okresu pojednawczego. W takim przypadku komitet pojednawczy postępuje zgodnie z warunkami określonymi w kolejnych punktach niniejszego załącznika.

°
° °

130. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Załącznik I: Stanowisko Parlamentu Europejskiego w sprawie danych liczbowych (ceny bieżące i ceny stałe z 2025 r.) z wyłączeniem kosztów obsługi zadłużenia w ramach NGEU

w mln EUR – ceny bieżące z zastosowaniem deflatora 2 %								
ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Ogółem 2028–2034**
1. Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna, rolnictwo, obszary wiejskie i polityka morska, dobrobyt i bezpieczeństwo	**155 131**	**152 647**	**149 516**	**146 740**	**143 070**	**129 536**	**120 725**	**997 366**
2. Konkurencyjność, dobrobyt i bezpieczeństwo	**74 825**	**90 966**	**93 066**	**97 694**	**99 148**	**101 491**	**102 507**	**659 697**
3. Globalny wymiar Europy	**27 300**	**27 936**	**28 438**	**34 023**	**39 758**	**40 516**	**41 288**	**239 259**
4. Administracja	**14 945**	**15 584**	**16 281**	**16 870**	**17 466**	**18 062**	**18 669**	**117 877**
ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	**272 201**	**287 134**	**287 301**	**295 327**	**299 442**	**289 605**	**283 189**	**2 014 198**
ŚRODKI NA PŁATNOŚCI OGÓŁEM	**271 032**	**305 040**	**300 920**	**296 118**	**279 007**	**275 902**	**267 875**	**1 995 894**
w mln EUR – ceny z 2025 r.								
ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**Ogółem 2028–2034**
1. Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna, rolnictwo, obszary wiejskie i polityka morska, dobrobyt i bezpieczeństwo	**146 152**	**140 992**	**135 392**	**130 273**	**124 525**	**110 534**	**100 996**	**888 864**
2. Konkurencyjność, dobrobyt i bezpieczeństwo	**70 508**	**84 037**	**84 291**	**86 747**	**86 312**	**86 619**	**85 771**	**584 288**
3. Globalny wymiar Europy	**25**	**25**	**25**	**30**	**34**	**34**	**34**	**211 260**

4. Administracja	**727 014 083**	**810 14 397**	**758 14 746**	**214 14 980**	**615 15 205**	**583 15 415**	**551 15 621**	**104 449**
ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	**256 472**	**265 237**	**260 189**	**262 215**	**260 657**	**247 151**	**236 939**	**1 788 861**
ŚRODKI NA PŁATNOŚCI OGÓŁEM	**255 399**	**281 809**	**272 552**	**262 944**	**242 892**	**235 479**	**224 145**	**1 775 220**

Załącznik II: Stanowisko Parlamentu Europejskiego w sprawie podziału środków według programów

w mld EUR – środki na zobowiązania (w cenach bieżących)	**Wniosek dotyczący WRF**	**Stanowisko PE (1,27 % DNB, z wyłączeniem spłaty NGEU)**	**Zmiana nominalna**
Wieloletnie ramy finansowe	**1816,89**	**2014,20**	**197,30**
Dział 1: Europejski model społeczny i jakość życia, z wyłączeniem NGEU	894,22	997,37	103,15
Europejski Fundusz Spójności Gospodarczej, Społecznej i Terytorialnej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Rybołówstwa i Polityki Morskiej, Dobrobytu i Bezpieczeństwa	865,08	972,86	107,79
WPR	*293,70*	*433,01*	*139,31*
w tym Wsparcie dochodu	*293,70*	*320,30*	*26,60*
Obszary wiejskie	*0,00*	*106,41*	*106,41*
*Sieć bezpieczeństwa oparta na jedności**	*6,30*	*6,30*	*0,00*
POSEI (ma zostać włączony do WPR)	*0,00*	*7,33*	*7,33*
Rybołówstwo	*2,00*	*7,29*	*5,29*
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, w tym Europejska współpraca terytorialna (Interreg) i Fundusz Spójności	*228,06*	*306,93*	*78,87*
w tym EFRR	*183,15*	*248,37*	*65,23*
FS	*34,65*	*46,99*	*12,34*
Interreg	*10,26*	*11,57*	*1,30*
Europejski Fundusz Społeczny	*0,00*	*124,19*	*124,19*
*Migracja – azyl, migracja i integracja***	*11,98*	*13,31*	*1,34*
*Migracja – zarządzanie granicami i wspólna polityka wizowa***	*15,40*	*17,12*	*1,72*
*Migracja – bezpieczeństwo wewnętrzne***	*6,84*	*7,61*	*0,76*
*Instrument UE****	*65,63*	*56,08*	*-9,56*
Brak wyodrębnienia w PPKR	*235,17*	*0,00*	*-235,17*
Wsparcie dla społeczności Turków cypryjskich	0,44	0,49	0,05
Agencje zdecentralizowane	22,89	22,89	0,00
Marginesy	5,82	1,13	-4,69

* W ramach WPR uwzględniono kwotę 6,3 mld EUR odpowiadającą sieci bezpieczeństwa opartej na jedności.
** Łączna kwota funduszy w obszarze spraw wewnętrznych: 38,04 mld EUR
*** bez uwzględnienia sieci bezpieczeństwa opartej na jedności

w mld EUR – środki na zobowiązania (w cenach bieżących)	**Wniosek dotyczący WRF**	**Stanowisko PE (1,27 % DNB, z wyłączeniem spłaty NGEU)**	**Zmiana nominalna**
Dział 2: Konkurencyjność, dobrobyt i bezpieczeństwo	**589,59**	**659,70**	**70,10**
Europejski Fundusz Konkurencyjności	234,30	264,35	30,05
w tym Działania w ramach programu LIFE	*0,00*	*3,39*	*3,39*
Działania w ramach Programu UE dla zdrowia	*0,00*	*10,05*	*10,05*
Program „Horyzont Europa”	175,00	200,00	25,00
EURATOM/ITER	9,79	9,79	0,00
INSC-D (Instrument Współpracy w dziedzinie Bezpieczeństwa Jądrowego i Likwidacji Obiektów Jądrowych)	0,97	0,97	0,00
Program Ignalina	0,68	0,68	0,00
CEF (transport, energia, mobilność wojskowa)	81,43	91,29	9,86
Program na rzecz jednolitego rynku i ceł	6,24	6,87	0,63
Perykles (ochrona euro)	0,01	0,01	0,00
Program Erasmus+	40,83	47,39	6,56
Program AgoraEU	8,58	10,72	2,14
UMOL+ (Unijny Mechanizm Ochrony Ludności i stan gotowości w dziedzinie zdrowia)	10,68	12,42	1,74
Wymiar sprawiedliwości	0,80	0,89	0,09
Agencje zdecentralizowane	9,80	9,80	0,00
Inne działania, prerogatywy	2,49	2,49	0,00
Marginesy	8,01	2,03	-5,98
Dział 3: Globalny wymiar Europy	**215,20**	**239,26**	**24,06**
Globalny wymiar Europy	200,31	225,00	24,69
Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa	3,37	3,76	0,39
Kraje i terytoria zamorskie z uwzględnieniem Grenlandii	1,00	2,08	1,09
Umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów oraz regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem	1,33	1,69	0,36

(RFMOS)			
Inne działania, prerogatywy	1,12	1,12	0,00
Marginesy	8,07	5,59	-2,48
Dział 4: Administracja	**117,88**	**117,88**	**0,00**

w mld EUR – środki na zobowiązania (ceny stałe z 2025 r.)	**Wniosek dotyczący WRF**	**Stanowisko PE (1,27 % DNB, z wyłączeniem spłaty NGEU)**	**Zmiana nominalna**
Wieloletnie ramy finansowe	**1613,75**	**1788,86**	**175,11**
Dział 1: Europejski model społeczny i jakość życia, z wyłączeniem NGEU	797,08	888,86	91,78
Europejski Fundusz Spójności Gospodarczej, Społecznej i Terytorialnej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Rybołówstwa i Polityki Morskiej, Dobrobytu i Bezpieczeństwa	771,29	867,19	95,90
WPR	*261,01*	*385,12*	*124,11*
w tym Wsparcie dochodu	*261,01*	*284,65*	*23,64*
Obszary wiejskie	*0,00*	*94,88*	*94,88*
*Sieć bezpieczeństwa oparta na jedności**	*5,60*	*5,60*	*0,00*
POSEI (ma zostać włączony do WPR)	*0,00*	*6,50*	*6,50*
Rybołówstwo	*1,77*	*6,50*	*4,73*
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, w tym Europejska współpraca terytorialna (Interreg) i Fundusz Spójności	*203,72*	*274,34*	*70,62*
w tym EFRR	*163,71*	*222,00*	*58,29*
FS	*30,97*	*42,00*	*11,03*
Interreg	*9,04*	*10,34*	*1,30*
Europejski Fundusz Społeczny	*0,00*	*110,73*	*110,73*
*Migracja – azyl, migracja i integracja***	*10,70*	*11,90*	*1,20*
*Migracja – zarządzanie granicami i wspólna polityka wizowa***	*13,76*	*15,30*	*1,54*
*Migracja – bezpieczeństwo wewnętrzne***	*6,12*	*6,80*	*0,68*
*Instrument UE****	*58,40*	*50,00*	*-8,40*
Brak wyodrębnienia w PPKR	*210,20*	*0,00*	*-210,20*

Wsparcie dla społeczności Turków cypryjskich	0,39	0,43	0,04
Agencje zdecentralizowane	20,24	20,24	0,00
Marginesy	5,16	1,00	-4,16

* W ramach WPR uwzględniono kwotę 5,6 mld EUR odpowiadającą sieci bezpieczeństwa opartej na jedności.
** Łączna kwota funduszy w obszarze spraw wewnętrznych:
34,0 mld EUR
*** bez uwzględnienia sieci bezpieczeństwa opartej na
jedności

w mld EUR – środki na zobowiązania (ceny stałe z 2025 r.)	**Wniosek dotyczący WRF**	**Stanowisko PE (1,27 % DNB, z wyłączeniem spłaty NGEU)**	**Zmiana nominalna**
Dział 2: Konkurencyjność, dobrobyt i bezpieczeństwo	**522,21**	**584,29**	**62,08**
Europejski Fundusz Konkurencyjności	207,40	234,00	26,60
w tym Działania w ramach programu LIFE	*0,00*	*3,00*	*3,00*
Działania w ramach Programu UE dla zdrowia	*0,00*	*8,90*	*8,90*
Program „Horyzont Europa”	154,88	177,01	22,13
EURATOM/ITER	8,71	8,71	0,00
INSC-D (Instrument Współpracy w dziedzinie Bezpieczeństwa Jądrowego i Likwidacji Obiektów Jądrowych)	0,85	0,85	0,00
Program Ignalina	0,60	0,60	0,00
CEF (transport, energia, mobilność wojskowa)	72,25	81,00	8,75
Program na rzecz jednolitego rynku i ceł	5,54	6,10	0,56
Perykles (ochrona euro)	0,01	0,01	0,00
Program Erasmus+	36,19	42,00	5,81
Program AgoraEU	7,61	9,50	1,89
UMOL+ (Unijny Mechanizm Ochrony Ludności i stan gotowości w dziedzinie zdrowia)	9,46	11,00	1,54
Wymiar sprawiedliwości	0,71	0,79	0,08
Agencje zdecentralizowane	8,69	8,69	0,00
Inne działania, prerogatywy	2,23	2,23	0,00

Marginesy	7,09	1,80	-5,29
Dział 3: Globalny wymiar Europy	**190,02**	**211,26**	**21,24**
Globalny wymiar Europy	176,83	198,63	21,80
Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa	2,99	3,34	0,35
Kraje i terytoria zamorskie z uwzględnieniem Grenlandii	0,89	1,85	0,96
Umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów oraz regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem (RFMOS)	1,18	1,50	0,32
Inne działania, prerogatywy	1,01	1,01	0,00
Marginesy	7,13	4,94	-2,19
Dział 4: Administracja	**104,45**	**104,45**	**0,00**